DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
December 27, 1995

THE LITHUANIAN WORLD – WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c. TREČIADIENIS – WEDNESDAY, GRUODIS – DECEMBER 27, 1995 Nr. 249

Sustabdyta Litimpeks banko veikla

Vilnius, gruodžio 22 d. (AGEP) — Lietuvos Banko valdyba nuo gruodžio 22 d. laikinai atšaukė leidimą Litimpeks bankui vykdyti visas operacijas. Operacijos palaipsniui bus atnaujinamos tik pertvarkius banko organizaciją, pažymima penktadienio naktį išplatintame Lietuvos Banko valdybos pirmininko Kazio Ratkevičiaus pareiškime.

Sprendimas priimtas, atsižvelgiant į Litimpeks banko finansinę būklę ir šio banko veikloje nustatytus įstatymų ir teisės aktų pažeidimus. Lietuvos Banko valdybos nutarimu sustabdyti ir Litimpeks banko tarybos įgaliojimai ir nušalinta banko valdyba. Laikinąja administratore paskirta Stasė Zubkaitienė, iki šiol buvusi Litimpeks banko valdybos pirmininko pavaduotoja.

Lietuvos Banko valdyba pažymi, kad Litimpeks bankas yra nemokus — jo grynieji aktyvai yra mažesni už įsipareigojimus. Tokia išvada padaryta, patikrinus banko veiklą — įvertinus jo kapitalo dydį, vadovavimą bankui, aktyvų kokybę, likvidumą bei pelningumą.

Banko klientai turėtų nustatyta tvarka atsidaryti sąskaitas kituose Lietuvos bankuose, nes nuo gruožio 22 d. lėšos į klientų sąskaitas Litimpeks banke nebus įskaitomos, pažymima Lietuvos Banko valdybos pareiškime.

Trečiadienio vakarą buvo sulaikyti Litimpeks banko tarybos pirmininkas Jonas Mackevičius ir valdybos pirmininkas Gintautas Preidys. Jie kaltinami iššvaistę 150 milijonų litų.

Lapkričio 1 d. Litimpeks banko aktyvai buvo 292.7 milijonai litų, visi indėliai — 234 milijonai litų, paskolos — 176.6 milijonai litų. Įregistuotas banko kapitalas yra 17 milijonų litų, o papildomai apmokėto, tačiau neįregistuoto kapitalo yra dar 24.6 milijonai litų. Atidėjimai blogoms paskoloms lapkričio 1 d. buvo 27.2 milijonai litų.

Bankas turi 17 filialų visoje Lietuvoje, jame dirba apie 700 žmonių.

Sunerimo ir valstybinio Komercinio Banko indėlininkai

Vilnius, gruodžio 22 d. (AGEP) — Prie valstybinio Komercinio Banko būstinės Vilniuje penktadienį nuo pat ryto būriavosi minios indėlininkų, norinčių atsiimti pinigus.

Banko atstovas ryšiams su visuomene Gediminas Končius sako, jog visi klientai aptarnaujami normaliai, nors dalis žmonių, įsitikinę, kad jų indėliams pavojus negresia, apsisukę eina atgal.

Indėlininkai teigia, jog jų panika kilusi po ketvirtadienį per „Panoramą" parodyto reportažo, kuriame buvo rodomas banko pastatas ir jo indėlių skyrius. Pasak G. Končiaus, tuo metu žurnalistė kalbėjo apie uždaromus Lietuvos Akcinį Inovacinį Banką ir Litimpeks banką.

Banko atstovas sako, jog tam tikras sujudimas banke buvo juntamas ir ankstesnėmis šios savaitės dienomis, tačiau, pavyzdžiui, trečiadienį į banką įplaukė 750,000 litų daugiau, nei buvo atsiimta. Panašios tendencijos buvo ir ketvirtadienį.

Valstybinis Komercinis Bankas yra vienas iš trijų šalies bankų, kur valstybė valdo 51% kapitalo. Pagal aktyvus, kurie gruodžio 1 d. buvo 1.1 milijardai litų, jis yra antrasis šalies bankas po žemės Ūkio banko. Komercinio Banko indėliai ir akredityvai yra 960 milijonai litų, ir pagal šį rodiklį jis yra didžiausias šalyje. Įregistruotas banko įstatinis kapitalas yra 20 milijonų litų.

Du bankininkai suimti, vienas paleistas laisvėn

Vilnius, gruodžio 22 d. (AGEP) — Generalinė prokuratūra penktadienį, leido suimti dviejų krizės ištiktų bankų valdybos pirmininkus, įtariamus banko lėšų iššvaistymu.

Prokuratūra patenkino Vidaus reikalų ministerijos Tardymo departamento prašymą skirti kardomąją priemonę — suėmimą Litimpeks banko valdybos pirmininkui Gintautui Preidžiui ir Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko valdybos pirmininkui Artūrui Balkevičiui, kurie buvo sulaikyti kaip įtariamieji trečiadienį ir ketvirtadienį.

Drauge su jais sulaikytas Litimpeks banko tarybos pirmininkas Jonas Mackevičius penktadienį buvo paleistas. Tardymo departamento direktoriaus pavaduotoja Laimė Baltrūnaitė korespondentui sakė, jog tardytojai nerado pagrindo prašyti suimti visuomeniniais pagrindais dirbusį banko tarybos pirmininką.

Suimtiesiems per 10 parų turi būti pareikštas kaltinimas. Priešingu atveju jie bus paleisti laisvėn.

Litimpeks banko ir Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko vadovai yra įtariami tarnybiniu aplaidumu, lėmusiu didelių lėšų iššvaistymą.

Suimtas Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko valdybos pirmininkas

Vilnius, gruodžio 21 d. (BNS) — Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko (LAIB) valdybos pirmininkas Artūras Balkevičius yra suimtas ir kaltinamas banko turto eikvojimu milžiniška skale. LAIB pirmininko pirmasis pavaduotojas Romas Ramanauskas pranešė apie šiuos kaltinmus, keliamus banko pirmininkui, ketvirtadienį spaudos konferencijoje. Anot Ramanausko, teisėtvarkos pareigūnai taip pat vykdė kratą Jono Ragausko namuose. Ragauskas yra banko iždo direktorius ir atsakingas už banko pajamų ir išlaidų sąskaitybą.

Ketvirtadienio rytą pasidavęs policijai, Artūras Balkevičius buvo suimtas ir apkaltintas ir policijoje apklausinėjamas.

Gruodžio 7 d., priėmus Seimo pareiškimą dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje, Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas pasveikino prezidentą Brazauską. Už šį pareiškimą balsavo 77 Seimo nariai, prieš — du (A. Albertynas ir A. Endriukaitis) ir susilaikė B. Rupeika. Tautininkų frakcijos nariai ir LDDP frakcijos narys M. Stakvilevičius balsavime nedalyvavo.

Nuotr. P. Lileikio „Lietuvos ryte"

Įmonė Snaigė pirmą kartą gali neišmokėti atlyginimų

Vilnius, gruodžio 22 d. (AGEP) — Alytaus šaldytuvų gamyklos „Snaigė" generalinis direktorius Antanas Andrulionis neatmeta galimybės, jog įmonė gali būti sustabdyta. Tai jis sieja su Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko krize, o Snaigė yra šio banko klientė. „Jei reikalai banke nepasitaisys ir Lietuvos Akcinis Inovacinis Bankas nesusitars su Lietuvos Banku, žmonėms pirmą kartą gamyklos istorijoje bus nesumokėti atlyginimai", sakė A. Andrulionis, kalbėdamasis su korespondentu. Snaigėje — vienoje didžiausių ir sėkmingiausiai veikiančių šalies įmonių — dirba 2,900 žmonių.

Įmonės vadovas sakė, jog sutriko viena svarbiausių įmonės veiklos granždių — finansavimas. Snaigė negali sumokėti meždiagų tiekėjams, o šaldytuvų pirkėjų pinigai, patekę į Lietuvą, vėl grįžta atgal. Be to, įmonė negali laiku atsiskaityti su valstybe, todėl jai teks mokėti dideles baudas.

Antanas Andrulionis atsisakė pranešti, kiek įmonės pinigų yra įšaldyta banke, tačiau sakė, jog gamykla yra paėmusi iš banko daugiau paskolų, nei turi sąskaitoje lėšų. „Savo nuostolius mes būsime priversti padengti banko sąskaita", teigė Snaigės generalinis direktorius, tačiau sakė dėl to labai nesidžiaugiąs.

Tragedija, anot Andruliono, yra tai, kad žmonių pasitikėjimas bankais ir pinigais, kaip taupymo priemone, praranda prasmę. „Jei žmonės nedės pinigų į bankus, šalies ūkis neteks labai daug investicijų", sakė Snaigės vadovas.

Dideliu smūgiu jis laiko ir tai, kad gali smukti užsienio partnerių pasitikėjimas Lietuva.

Alytaus „Snaigė" jau atsidarė sąskaitą Vilniaus Banke, nors jos vadovas tiki, kad padėtis Lietuvos Akciniame Inovaciniame Banke pasitaisys.

Šiais metais Snaigės gamyba išaugo 6%, įmonė pagamins 286,000 šaldytuvų, iš jų 90% yra eksportuojama. Visus metus gamykla dirbo pilnu pajėgumu, išskyrus kelis neesminius sutrikimus. Snaigės apyvarta šiemet bus apie 182 milijonai litų.

Užsienio investuotojai susirūpinę padėtimi Lietuvos bankuose

Vilnius, gruodžio 21 d. (AGEP) — Užsienio šalių investuotojai bei diplomatai ketvirtadienį susitikę su premjeru Adolfu Šleževičiumi apgailestavo dėl nestabilios padėties Lietuvos Akciniame Inovaciniame Banke. Pastebėta, kad tai stabdo kai kurių įmonių veiklą, nes jos negali lvyk dyti atsiskaitymų.

Vyriausybės informacijos centras praneša, kad premjeras pažadėjo, jog greitai bus išspręstos ne tik šio banko, bet visos bankininkystės sistemos problemos. Susitikime taip pat kalbėta apie žemės pardavimą užsieniečiams. Premjeras sakė, kad kitų metų pradžioje tikriausiai bus padaryta atitinkama Konstitucijos pataisa.

Verslininkai pageidavo, kad ateityje būtų peržiūrėta mokesčių sistema, jų administravimas. Taip pat pastebėta, kad infliacijos mažėjimas ir lito stabilumas sudaro palankias galimybes prekių eksportui.

Bendros Lietuvos ir Norvegijos įmonės „Statoil" atstovas išreiškė susirūpinimą nusikalstamumo padėtimi. Jis siūlė, kad ambasadų apsauga besirūpinančio atskiro policijos padalinio pavyzdžiu būtų pasirūpinta ir investitorių apsauga.

Vilniaus Banko padėtis stabili, užtikrina jo vadovas

Vilnius, gruodžio 22 d. (AGEP) — Vilniaus Banko valdybos pirmininkas Julius Niedvaras pareiškė, kad banko padėtis yra visiškai stabili ir kad bankas pasiruošęs išmokėti indėlius visiems to norintiems indėlininkams. „Net ir labai stengiantis, mūsų neįmanoma 'sutvarkyti' ", sakė Niedvaras, kalbėdamasis su korespondentu.

Banko valdytojas pranešė, kad vien ketvirtadienį iš banko atsiimta 4 milijonai litų indėlių, o padėta 8 milijonai litų. Iki penktadienio per dieną banke buvo atidaroma po 100-200 naujų sąskaitų.

Vilniaus Bankas, pasak jo valdytojo, turi labai nedaug gyventojų indėlių — 20 milijonų litų, o bendra indėlių suma yra 40 milijonų litų. Bankas turi įsigijęs vyriausybės vertybinių popierių už 90 milijonų litų. Taigi, pasak, J. Niedvaro, žmonių indėliai padengti kelis kartus.

Vakar susitikę su premjeru Adolfu Šleževičiumi, finansų ministru Reinoldijumi Šarkinu bei Lietuvos Banko valdytoju Kaziu Ratkevičiumi, veikiančių komercinių bankų vadovai sutarė, jog vienintelė išeitis dabar — mokėti žmonėms pinigus. „Pinigų tikrai yra, ir visi bankai turi galimybes išmokėti juos savo indėlininkams", sakė Julius Niedvaras. Penktadienį Vilniaus Bankas dirbs be pietų pertraukos ir aptarnaus visus klientus.

Visi Lietuvos bankai dabar turi daugiau nei 1 milijardą litų laisvų lėšų. Vilniaus Banko aktyvai gruodžio 21 d. buvo 460 milijonai litų, jo paskolos — 240 milijonai litų. Banko pajėgumas skolintis (kredito linija) užsienio bankuose yra daugiau nei 200 milijonai litų.

Bankas turi 13 filialų didžiuosiuose šalies miestuose, jame dirba apie 500 žmonių.

Vilniaus Banko sąskaitos smarkiai pasipildė

Vilniaus, gruodžio 22 d. (AGEP) — Penktadienį, gruodžio 22 d. iki pietų Vilniaus Bankas gavo 5.2 milijonų dolerių daugiau, nei padaryta išlaidų šia valiuta. Įplaukų Vokietijos markėmis gauta 1.9 milijonų daugiau. Kaip praneša banko spaudos atstovė, gruodžio 21 d. banke nutraukta terminuotų sutarčių už 460,000 JAV dolerių, o penktadienį iki pietų — už 800,000 dolerių. Tačiau į banką klientai įnešė daugiau kaip 850,000 JAV dolerių. Absoliuti dauguma nutraukiančiųjų sutartis yra smulkūs indėlininkai.

Per dvi pastarąsias dienas Vilniaus Banke savo sąskaitas atsidarė apie 70 didelių, gerai dirbančių Lietuvos įmonių. Gruodžio 1 d. Vilniaus Banko aktyvai buvo 469.5 milijonai litų, gyventojų terminuoti indėliai — 26 milijonai litų, ir tai gerokai mažiau, nei banko lėšos grynais pinigais. Vilniaus Banko indėlininkų terminuoti indėliai yra saugiai apdrausti — vien valstybės investicinių lakštų (bonų), kurie gali būti greitai pervesti į grynus pinigus ir išmokėti klientams, bankas yra įsigijęs už 76 milijonus litų.

Lietuvos Akcinis Inovacinis Bankas kaltina centrinį banką nusikalstama veikla

Vilnius, gruodžio 21 d. (AGEP) — „Bankas yra visiškai sunaikintas, sužlugdytas iki pamatų, ir aš nežinau, kas dar galėtų jam padėti", pareiškė Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko prezidento pirmasis pavaduotojas Romas Ramanauskas spaudos konferencijoje gruoždio 21 dieną. Jis teigė, kad šiandien nėra jokių garantijų, kad bankas galėtų būti vėl atstatytas, ir jokie indėlių draudimai jo padėties neišgelbės. Pasak vieno banko vadovų, dabar galimi tik du keliai — arba bankas nacionalizuojamas, tai yra, jį perima valstybė, arba jis bankrutuoja. Kiekviena diena, anot jo, atneša didžiulius nuostolius.

Kaip jau pranešta, Lietuvos Banko ir vyriausybės sprendimu nuo gruodžio 20 d. Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko veikla yra sustabdyta. Jis negali atlikti jokių operacijų. Pasak vyriausybės ir Lietuvos Banko vadovų, sprendimas priimtas siekiant išvengti visos šalies bankų krizės.

Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko (LAIB) prezidento pavaduotojas Romas Ramanauskas mano, jog tai yra valstybinės reikšmės nusikaltimas — lengvabūdiškai sužlugdytas bankas, kuris buvo daug didesnis ir pajėgesnis nei anksčiau bankrutavusieji bankai.

Ramanauskas žurnalistams teigė, jog LAIB pasiryžęs paduoti į teismą Lietuvos Banką, kad atlygintų žalą, padarytą bankui ir jo klientams. Jo manymu, po tokių sprendimų negalima tikėtis, jog į banką sugrįš paskolos, indėlininkai, kad bus išlaikytas personalas. „Atstatyti tokio paties banko, koks jis buvo iki šiol, jau neįmanoma", reiškė įsitikinimą R. Ramanauskas.

Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko atstovas neslėpė, kad bankas šiais metais dirbo nuostolingai ir kad jis turi daug abejotinų paskolų. Būtent todėl, anot Ramanausko, ir buvo ieškota būdų jas sumažinti ir pagerinti banko fianansinę padėtį. Vienas tokių būdų buvo Jungtinio banko kūrimas.

Žurnalistams buvo pateikta duomenų, įrodančių, anot bankininko, nusikalstamus Lietuvos Banko sprendimus. Vienas tokių sprendimų, pasak Ramanausko, buvo 14 milijonų dolerių pardavimo ir litų pirkimo operacija Lietuvos Banke. Centrinis bankas, pervedęs 51.9 milijonus litų Lietuvos Akciniam Inovaciniam Bankui ir kitą dieną negavęs 14 milijonų dolerių, uždraudė bankui vykdyti mokėjimus, nors buvo praėjusios tik trys darbo dienos nuo sutarties pasirašymo, kai tuo tarpu pinigų jis privalėjo laukti penkias darbo dienas.

LAIB tai įvertino kaip nepagrįstą ir šiurkštų valiutos keitimo sutarties ir paties Lietuvos Banko patvirtintų taisyklių pažeidimą, kuris ir sąlygojo banko atsiskaitymų sutrikimus, gandus apie banko nemokumą ir indėlininkų paniką.

Vis dėlto, kaip atrodo, banko krizę sąlygojo ir daugiau faktorių. Romas Ramanauskas žurnalistams pranešė, jog bankas jau prieš tai derėjosi su vyriausybe, finansų ministru dėl paramos, nes įsitikino, jog energetikai tikrai laiku negrąžins Lietuvos Akciniam Inovaciniam Bankui 50 milijonų litų paskolų ir „su tokia skyle bankas neištemps".

Anot bankininko, vyriausybė žadėjo paskolinti energetikams iš lėšų, gautų išplatinus vyriausybės investicinius lakštus užsienyje, taip pat būta pažadų suteikti paskolų po to, kai Seimas priims nutarimą, leidžiantį vyriausybei teikti garantijas iki 300 milijonų litų tarpbankinėms paskoloms.

Ramanausko teigimu, tikintis teigiamų sprendimų, Lietuvos Bankas pasielgia visiškai priešingai ir uždaro banką.

Priimtas Privalomo indėlių draudimo įstatymas

Vilnius, gruodžio 21 d. (BNS) — Lietuvos Seimas ketvirtadienį priėmė įstatymą, kuriuo reikalaujama, kad Lietuvos gyventojų indėliai komerciniuose bankuose būtų apdrausti. Už šį projektą balsavo 55 Seimo nariai, 4 — prieš, devyni susilaikė. Šiuo įstatymu bus apdrausti Lietuvos gyventojų indėliai litais Lietuvos bankų sąskaitose.

Pagal naują įstatymą apdraustoji suma bus lygi banko sąskaitoje esančioms santaupoms litais, bet nedaugiau 5,000 litų. Kompensacija už prarastas santaupas sieks 80% indėlio sumos. Pagal naująjį įstatymą indėlių draudimo fondas neapsaugos Lietuvos gyventojų indėlių valiuta. Jis taip pat neapdraus indėlių Lietuvos bankų filialuose arba Lietuvos bankų sąskaitų užsienyje.

Kompensacija už Lietuvos gyventojų indėlius bus paimama iš privalomo draudimo fondo, kuris bus sukurtas iš Lietuvos valstybinio biudžeto lėšų. Rezervinį kapitalą taip pat sudarys įplaukos iš pelno, gauto administruojant Pirvalomo draudimo fondo garantuotą kapitalą. Privalomo draudimo fondas taip pat turės įplaukų iš komercinių bankų mokamų narystės mokesčių, baudų ir delspinigių, iš paties fondo padarytų investicijų ir iš bankrutavusiuose bankuose likusių pinigų.

Įstatymas taip pat numato apdraudos apribojimus, komercinių bankų įnašo mokesčių dydį ir nuostatas, kada privalomas indėlių draudimas nutraukiamas komerciniam bankui.

KALENDORIUS

Gruodžio 27 d.: Šv. Jonas apaštalas, evangelistas; Fabiolė, Mantilė, Eglė.

Gruodžio 28 d.: Šv. nekaltieji vaikeliai; Agapė, Teofilė, Rimas, Vyga.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

KOKIU KELIU EIS LIETUVOS AKADEMIKAI?

Studentų skautų Korporacija „Vytis" ir Akademikių Skaučių Draugovė tęsia Lietuvos universitetų korporacijų tradicijas. Nepriklausomos Lietuvos universitetuose korporacijos buvo populiarios studentų tarpe. Jų buvo ne viena ir ne dvi. Visos korporacijos buvo registruotos universitetuose ir veikė jų ribose. Išeivijoje Korp! Vytis ir ASD išaugo į Akademinį Skautų sąjūdį — trečią LSS šaką.

Prieš penketą metų Lietuvoje korporacijos ir draugovės spalvas gavo pirmieji keturi skautai studentai. Jų iniciatyvos ir darbo pastangomis Lietuvoje atsikūrė Korp! Vytis ir ASD. Skautų visų skilimų metu savo tarpe likome vieningi, nes nematėm prasmės skaldytis.

Šiandien Lietuvoje yra jau ne viena skautiška organizacija, o keletas, jos visos teisėtos ir registruotos. Ką gi daryti mums studentams skautams? Kuriai iš skautiškų organizacijų priklausyti? O gal nepriklausyti?

Tiek korporacijos, tiek draugovės reguliaminuose parašyta, kad joms gali priklausyti studentai skautai arba skautai studijuojantys Lietuvos Aukštosiose mokyklose ir nieko neparašyta apie priklausomybę vienai ar kitai skautiškai organizacijai. Galbūt tai buvo vienas iš pagrindinių motyvų nubalsuojant už Korp! Vytis ir ASD nepriklausomybę. Jos išlieka studentiškomis korporacijomis ir kaip vienetai neįeina nė į vienos Lietuvoje veikiančių skautiškų organizacijų sudėtį.

Taip nusprendėme galvodami, kad tokiu būdu mes paliekame atviras duris visiems studentams skautams.

Korp! Vytis ir ASD siekia visų Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiančių skautiškų organizacijų bendravimo ir geranoriško bendradarbiavimo. Akademikai yra esami ir būsimi skautų vadovai. Gal akademinė veikla galėtų padėti jiems užmiršti priešiškumą ir išmokti dirbti kartu. Turime pamiršti tai, kas mus skiria ir prisiminti tai, kas mus jungia.

Mūsų šūkis — „Vis geryn!" reiškia, kad siekiame asmeninio augimo ir tobulėjimo. Visada reikia pradėti nuo savęs. Pirmiausia reikia keisti save, o po to aplinkinį pasaulį. O gal mums pasikeitus aplinkinis pasaulis pasikeis savaime?

Akademinis skautavimas turėtų būti tolerancijos mokykla. Ką reiškia tolerancija? Ką reiškia būti tolerantišku? Tai reiškia, kad esame laisvi rinktis savo kelią, savo įsitikinimus, požiūrius, bet taip pat paliekame lygiai tokią pačią laisvę kitiems turėti savo kelią, savo įsitikinimus, savo požiūrius. Kai kuriais klausimais mes galim nesutikti, galim ginčytis, bet tai neturėtų trukdyti mums draugauti, bendradarbiauti.

Taigi, akademikai eis nepriklausomumo, o kartu ir vienybės keliu. Priims visus atėjusius, nes gal mūsų (Lietuvos skautiškų organizacijų) keliai ir skiriasi, bet idealai tie patys — Dievui, Tėvynei, Artimui — visi sutinka, kad skautybės pagrindų pagrindas yra gerasis darbelis.

Ad Meliorem!

t.n. Jolita Buzaitytė

Paruošta pagal pranešimo, skaityto spalio 14 d. Metinės Šventės iškilmingoje sueigoje, medžiagą.

GERI ATSILIEPIMAI APIE SKAUTUS

Lietuvoje leidžiamo žurnalo „Karys" š.m. Nr. 8-me išspausdintame straipsnyje „Moksleivių stovykla Raudondvaryje", Vrš. Albertas Daugirdas „Savanoris" rašo:

„Birželio 12-15 dienomis Vilniaus rinktinės Mokymo centre Raudondvaryje veikė sukarinta moksleivių stovykla. Stovyklavo Vilniaus 18-osios vidurinės mokyklos moksleiviai ir jūrų skautai. Vadovavo Mokymo centro viršininkas ltn. Aidanas Andziulis.

Moksleivius iškart suskirstėme į skyrius, kiekvienam skyriui paskyrėme po vieną savanorį instruktorių. Gyveno palapinėse, kurias patiems teko ir pasistatyti. Drausmė kariška: kėlimasis, mankšta, dieną užsiėmimai, prieš miegą vakarinis patikrinimas. Pusryčius ir pietus moksleiviai valgydavo Mokymo centro valgykloje, vakarienė — prie laužų, pačių pasigaminta. Moksleiviai buvo supažindinti su medicininiu parengimu (kokios būna traumos, pirmoji pagalba), ryšiais (mokėme dirbti su radijo stotimis), ginkluote. Gavo ir pašaudyti, kai kurie šaudė visai neblogai. Parodėme kareivišką šarvuotę, aiškinome, ką reikia pasiimti su savimi į turistinį žygį, iškylaujant.

Visiems labiausiai patiko naktiniai mokymai, stengėmės, kad jie būtų kuo labiau panašūs į tikrus. Net šarvuotį panaudojome.

Stovyklą atidarius, iš pradžių moksleiviai atrodė vangūs ir abejingi, vėliau susidomėjo, išsijudino. **Skautai visai kas kita: drąsūs, energingi, pilni išmonės ir sumanymų. Gaila, kad jų Lietuvoje tiek nedaug yra.** (Mūsų pabraukta. **Red.**) Stovyklą uždarant su moksleiviais susitiko rinktinės vadas vyr. ltn. Gintautas Zenkevičius. Nuoširdžiai padirbėjo ltn. Vaidotas Malinionis, vrš. Egidijus Knieta, savanoris Giedrius Petkevičius. Savigynos imtynių pradmenų mokė kpt. Gintautas Akelis.

Tokios stovyklos reikalauja ir laiko, ir pinigų, tačiau jos būtinos, jeigu mes norime, kad keistųsi visuomenės, ypač jaunimo, požiūris į kariuomenę ir karinę tarnybą. Stovykloje pabuvę moksleiviai jau nelabai tikės tais kai kurių laikraščių skleidžiamais tauškalais apie mūsų kariuomenę".

KADA STOVYKLAUSIME RAKE

Liepos 10 — 17 d. Rake vyks LSS „Ąžuolo" ir LSS „Gintaro vadovų,-ių mokyklų stovykla. Vadovai — vs Kazys ir vs Gilanta Matoniai.

Liepos 17 — 27 d. Rake vyks Čikagos skautų ir skaučių tuntų vasaros stovykla.

ASS INFORMACINIS LANKSTINUKAS

1995-siems metams baigiantis, ASS vadija išleido vertingą informacinį lankstinuką su kurio turiniu ypač verta susipažinti studijuoti universitetuose ir kolegijose pradedantiems bei gimnazijas baigiantiems mūsų broliams ir sesėms. Leidinėlis iliustruotas ASS veiklos nuotraukomis ir organizacinės struktūros schema, kurių čia nespausdiname dėl vietos ribotumo. Čia pateikiama informacija yra vertinga medžiaga diskusijoms vyresniųjų brolių ir sesių sueigose.

Akademinis Skautų Sąjūdis

Dievui, Tėvynei ir Artimui

ad meliorem!

SESE, BROLI

Studijas pradedant, Tau bus įdomu susipažinti su lietuviškom studentiškom organizacijoms. Čia rasi žinių apie Akademinį Skautų Sąjūdį (A.S.S.), kurios padės suprasti šios organizacijos tikslus, sudėtį ir veiklą.

ORGANIZACIJOS APŽVALGA

Akademinis Skautų Sąjūdis yra, aukštesnio mokslo siekiančių ir pasiekusių, lietuvių skautų organizacija. Jos pradžią sudarė 1924 metų spalio 16-tą dieną Lietuvos (vėliau Vytauto Didžiojo) Universitete įsisteigusi Studentų Skautų Draugovė iš kurios išaugo Studenčių Skaučių Draugovė (dabar Akademikių Skaučių Draugovė) ir lietuvių studentų skautų Korporacija Vytis. Tai buvo pirmos akademinės-skautiškos organizacijos pasaulyje. Dėl savo tolerantiškumo ir ideologinio gilumo abi šios korporacijos klestėjo Vytauto Didžiojo Universiteto gyvenime ir Pedagoginiame Institute Klaipėdoje, taip pat buvo aukštai vertinamos tuometinės Lietuvių Skautų Sąjungos vadovybės. Atgautame Vilniaus Universitete greitai įsikūrė akademikai skautai.

Jų gražią veiklą užgniaužė Lietuvą okupavusi Sovietų Sąjungos valdžia, tačiau abiejų organizacijų nariai pavieniai aktyviai veikė pogrindyje prieš okupantus.

Emigracijoje atsikūrė Studenčių Skaučių Draugovė (dabar pasivadinusi Akademikių Skaučių Draugovė — ASD) ir Korp! Vytis 1947 metais sudarė Akademinį Skautų Sąjūdį, dabar apimantį ir Filisterių Skautų Sąjungą. 1962 metais Akademinis Skautų Sąjūdis, lygiai su Seserija ir Brolija, Lietuvių Skautų Sąjungoje gavo atskiros šakos teises.

Dabar A.S.D. ir Korp! Vytis skyriai veikia: Australijoje, Kanadoje, JAV ir Lietuvoje.

TIKSLAI

Kokie gi yra Akademinio Skautų Sąjūdžio tikslai, ko jis siekia? Pagrindiniai jo tikslai yra padėti savo nariams išugdyti visapusišką, tvirtą asmenybę, paremtą religiniu, tautiniu ir humanistiniu principu. Skautybė interpretuojama giliai, sąmoningai, jos ideologija remiama akademine-visuomenine veikla. Akademinis Skautų Sąjūdis skaito, kad jo nariai, baigę studijas ir išėję į visuomenę, turi būti pasiruošę dalyvauti tiek savo gyvenamojo krašto, tiek lietuviškajame gyvenime. Be to, tinkamas ideologinis pagrindas ir asmeniniame gyvenime atneša didesnį pasitenkinimą. Per keliasdešimtį metų nuo A.S.S. įsisteigimo, gyvenimas tai yra patvirtinęs visa eile gyvų pavyzdžių — šimtai akademikų skautų yra įsilieję į profesinį, visuomeninį mokslinį, lituanistinį bei skautišką darbą ir yra sulaukę pripažinimo bei pagarbos dėl savo pasiektų rezultatų.

ORGANIZACINĖ SUDĖTIS

Akademinį Skautų Sąjūdį šiuo metu sudaro trys padaliniai: Akademikių Skaučių Draugovė (ASD), Korp! Vytis ir Filisterių Skautų Sąjunga (FSS). Sąjūdžiui vadovauja pilnateisių narių rinkta ASS vadija; ASD, Korp! Vytis ir FSS vadovauja jų narių rinktos centro valdybos.

NARIAI

Akademinio Skautų Sąjūdžio nariai yra keleriopi. Vos tik įstoję nariai, bandomuoju laikotarpiu, vadinami kandidatėmis (ASD) arba junjorais (Korp! Vytis). Kandidatavimą atlikę, pilną laiką studijuoją nariai yra vadinami tikrosiomis narėmis (ASD) ir senjorais (Korp! Vytis). Studijas baigę ir aukštojo mokslo diplomą gavę nariai vadinami filisterėmis arba filisteriais ir tampa Filisterių Skautų Sąjungos nariais. Visa eilė Lietuvai, Akademiniam Skautų Sąjūdžiui ir lietuviškajai skautijai nusipelniusių žmonių buvo pakviesti ir sutiko būti ASD arba Korp! Vytis garbės nariais. Akademinį Skautų Sąjūdį arba jo padalinius finansiškai parėmę asmenys tampa mecenatais.

VEIKLA

Šiuo metu akademikai skautai veikia ASS skyriais, daugiausia vietovėmis. ASS skyrių sudaro ASD, Korp! Vytis ir FSS skyriai, kurie veikia ir atskirai ir bendrai, atsižvelgiant į vietos sąlygas bei veiklos reikalavimus.

Veikla yra labai plati ir įvairi: rengiamos uždaros, tik savo narių, sueigos, organizacinės šventės, suvažiavimai, organizuojami vieši renginiai — paskaitos, simpoziumai, minėjimai, parodos; rengiamos studijų dienos, išvykos, vasaros ir žiemos stovyklos, bendradarbiaujama vietos skautų vienetuose, ruošiami studentiški pasilinksminimai. Ypatingai tarp ASD ir Korp! Vytis vystoma artima, jaunatviška veikla.

ASS leidžia periodinį žurnalą „Mūsų Vytį" ir informacinį biuletenį „Ad Meliorem". Nepasiturintiems lietuviams studentams ir lituanistinei visuomeninei veiklai paremti yra suorganizuotas Vydūno Fondas. Lietuviškajai spaudai plėsti įsteigta Akademinės Skautijos Leidykla išleidusi visą eilę vertingų knygų. Šiuo laiku jos veikla yra sustojusi. Vydūno Fondas išleido daug vertingų knygų.

VYDŪNO FONDAS

Įsteigtas 1952.03.23 Čikagoje, ne pelno organizacija. Aukos atleidžiamos nuo asmeninių mokesčių. Fondas iki šiol išmokėjo 600,000 dol. sumą.

* paskoloms studijų reikalams
* stipendijoms lituanistikai
* jaunimo organizacijų paramai
* knygų ir spausdinių išleidimui
* visuomenės veikėjo ir istorikų metinėms premijoms
* Vydūnistikos rėmimui
* Metiniams rašinių konkursams.

Informaciją teikia A.S.S. skyriai ir Vydūno Fondo valdyba, tel.: 708-243-0865, 14911 East 127th Street, Lemont, IL 60439.

„MŪSŲ VYTIS"

Remkite ir prenumeruokite Akademinio Skautų Sąjūdžio žurnalą leidžiamą savo nariams ir akademikų skautų veikla besidomintiems.

Įsteigtas 1948 m. Memmingene, Vokietijoje.

Redakcinio kolektyvo pastangomis išeina tris kartus per metus gausiai iliustruotas.

Prenumrata metams 10 dol.
Studentams 5 dol.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį			
oro paštu	$500.00	$250.000	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Garbės prenumerata 20 dol.

Redakcija:
Fil. D. Ječienė
1310 Wayside Dr.
Villa Park, IL 60181

Administracija:
Fil. D. Mačiulienė
31 Ramsgate Dr.
Palos Park, IL 60464

* * *

Smulkesnes informacijas apie įstojimą į Akademikių Skaučių Draugovę arba Korp! Vytis galima gauti pas:

Akademikių Skaučių Draugovės skyriaus kandidačių globėją

Korp! Vytis skyriaus junjorų tėvūną

ASD centro valdybos pirmininkę

Korp! Vytis centro valdybos pirmininką

Akademinio Skautų Sąjūdžio Vadijos pirmininką:

s. fil. Gediminas Leškys
8240 Melba Ave
West Hills, CA 91304
tel: (818) 883-1718

Dr. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 63 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėt angliškai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p., penkt. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 776-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2600
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

SURENDER LAL, MD
Specialybė — Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4155
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penktd. 9 v.r. - 3 v. p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šeštd. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Priima „Medicare Assignment".
Sumokama po vizito.

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Kabineto tel. 312-776-2880
Namų tel. 708-448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Konferencijos užbaigimo vakara JAV delegacijos pirm. meras William Thornton su JAV demokratų partijos vicepirmininkė Lottie Schackelford (dešinėje) ir Audronė Pakštienė (kairėje)

JUNGIASI LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS SAVIVALDYBĖS

JUOZAS KOJELIS

Prieš II pasaulinį karą pradėtą Baltijos valstybių savivaldybių bendradarbiavimą 1940 m. nutraukė sovietų okupacija. Visą bolševikmetį bet kokį Baltijos valstybių suartėjimą, netgi sporto srityje, Maskva slopino. Stūmė artėti su Gudija, Ukraina ir su toliau į rytus „broliškomis respublikomis". 1995 m. spalio 11-15 d. į Baltijos valstybių savivaldybių konferenciją Druskininkuose Baltijos savivaldybių sąjungai atkurti susirinko 283 delegatai. Atvyko stipri Amerikos ir Kanados miestų delegacija, kuriai vadovavo Amerikos miestų lygos atstovas, San Antonio (Texas) miesto meras William E. Thornton.

Iniciatyva tokią konferenciją organizuoti atėjo iš JAV-Baltijos fondo, o ją parėmė Lietuvos, Latvijos ir Estijos savivaldybių sąjungos. Vyriausiu koordinatoriumi buvo išrinktas buv. Druskininkų meras ir Lietuvos miestų sąjungos pirmininkas Zenonas Streikus. Finansinės paramos susilaukta iš Pasaulio banko, JAV informacijos agentūros, JAV miestų lygos, JAV ambasadų Baltijos valstybėse, JAV dotacijų fondo demokratijai ugdyti ir kitų organizacijų. Savo įnašu prisidėjo Druskininkų miesto savivaldybė, kai kurios stambios Amerikos verslo įmonės, kurios su savo gaminiais dalyvavo konferencijos metu veikusioje savivaldybių reikmenų ir paslaugų parodoje.

Dėl konferencijos apimties ir turinio JAV-Baltijos fondas tarėsi su Amerikos ambasadomis Baltijos valstybėse ir tų valstybių ambasadomis Vašingtone, JAV valstybės ir komercijos departamentais, JAV prekybos ir išsivystymo agentūra, Pasaulio banku, JAV miestų lyga ir kitomis JAV ir tarptautinėmis organizacijomis.

Atidarant konferenciją, po Druskininkų mero Vytauto Janonio sveikinimo buvo parodytas „Baltijos kelio" filmas JAV ambasadorius Lietuvoje James Swihart ir JAV miestų lygos atstovas William E. Thornton savo kalbose sakė buvę sujaudinti baltų ryžtu siekti nepriklausomybės. „Filmas simbolizuoja jūsų trijų valstybių vienybę. Aš tikiu į jūsų ateitį ir aš mokysiuosi iš jūsų. Specialus ačiū JAV-Baltijos fondui už konferencijos suorganizavimą", kalbėjo ambasadorius Swihart. 17,000 JAV miestų merų vardu sveikinęs Thornton tarė: „Ši konferencija pratęsia 'Baltijos kelią'. Išsikovojote laisvę, turite demokratiją, — pasirūpinkite, kad ji veiktų. Demokratijoje ne visada laimima. Kai pralaimite, turite tapti lojalia opozicija. Turite iš anksto žinoti, ką darysite, jei pralaimėsite. Jūsų pareiga kurti stiprias savivaldybes. Jums padės JAV-Baltijos fondas, padėsime ir mes". Tada jis konferencijos dalyviams pristatė JAV-Kanados delegaciją, kurioje buvo Lottie Shakelford — JAV Demokratų partijos vicepirmininkė, artima prez. Clintono bendradarbė, keli universitetų profesoriai (jų tarpe du Amerikos lietuviai — Ed. Jasaitis ir St. Vanagūnas), miestų merai ir kiti savivaldybių ekspertai.

Konferencijos pirmininku buvo išrinktas JAV-Baltijos fondo prezidentas Linas Kojelis, darbo prezidiumą sudarė visų trijų valstybių savivaldybių atstovai. Lietuviams atstovavo jaunas, dinamiškas Anykščių meras Saulius Nefas. Pirmąjį posėdį vedė JAV-BF vyr. programų dirktorė Audronė Pakštienė. Iš lietuvių pusės kalbėjo Lietuvos Seimo pirmininko pavaduotojai Egidijus Bičkauskas ir prof. Aloyzas Sakalas bei savivaldybių reikalų ministras Laurynas Stankevičius. Bičkauskas akcentavo, kad centrinė valdžia ir savivaldybės turėtų būti lygūs partneriai, Sakalas kritikavo valdžios vedamą centralizavimo politiką, o ministras Stankevičius, pasveikinęs prez. Brazausko vardu, pagiedė, kad jau paruošti įstatymai centrinės valdžios ir savivaldybių santykiams reguliuoti. Vėliau kalbėjęs Seimo savivaldybių komisijos pirmininkas Algirdas Sadkauskas tvirtino, kad tie santykiai sureguliuoti ir savivaldybės normaliai veikia.

Išklausius visų trijų valstybių atstovų tuo klausimu pranešimus, buvo galima daryti išvadą, kad centrinės valdžios santykiai su savivaldybėmis geriausiai sureguliuoti Estijoje, reguliavimo procesas vyksta Latvijoje, o Lietuvoje tik ruošiamasi reguliuoti.

Kituose visumos posėdžiuose buvo svarstomos tokios temos: „Aktualiausios savivaldybių problemos" (lietuvis referentas — minėtas Saulius Nefas), „Kaip savivaldybinės organizacijos santykiauja savo tarpe ir bendrauja su kitų kraštų savivaldybėmis" (lietuvis kalbėtojas — Druskininkų vicemeras, poetas Kornelijus Platelis), „Įplaukos į savivaldybių biudžetus" (lietuvis — Kauno miesto tarybos narys Klemensas Rimšelis), „Baltijos savivaldybių istorija ir ateitis" (Saulius Nefas), „Amerikos ir JAV-Baltijos fondo talka Baltijos valstybėms" (Linas Kojelis), „Amerikos miesto lygos talka Baltijos valstybėms" (JAV miestų lygos direktorius Donald L. Jones), „Danijos savivaldybių organizacijos" (danas Jesper Steffensen).

Dažnai išeiviai pasako, kad Lietuvoje visi save laiko išminčiais ir nepriimą patarimų iš svetur. Rašantysis, išklausęs minėtų temų svarstymus, susidarė priešingą nuomonę: Lietuvos labui dirbantieji ne tik priima patarimus, bet patys jų ieško. K. Platelis reiškė padėką JAV-Baltijos fondui už anksčiau suruoštus seminarus ir savivaldybių darbuotojų treniravimą Lietuvoje ir Amerikoje. Savo atstovus savivaldybės siunčia treniruotis ir į Europos valstybes, ypač į Skandinaviją. Iš S. Nefo referato buvo galima susidaryti vaizdą, kaip savivaldybių darbuotojai patys jaučia savo trūkumus, mato kliūtis ir kiek daug pastangų daro, bandydami jas įveikti.

L. Kojelis ir D. L. Jones nurodė konkrečiai kokią paramą Baltijos valstybių savivaldybės iš Amerikos gali gauti — nuo ekspertų patarimų, treniruočių Amerikoje ir Baltijos valstybėse, materialinės pagalbos iki aukštojo mokslo diplomų. „Kur demokratija stipri, ten stiprios ir savivaldybės. Dirbkite su JAV-Baltijos fondu. Mes jums padėsime", dėstino Amerikos miestų lygos vardu D. L. Jones.

Pirmą dieną oficialiai buvo atidaryta miestų operacijoms vykdyti gaminių ir paslaugų paroda. Kaspiną parodos salę perkirpo ambasadorius James Swihart ir Linas Kojelis.

Tikrasis treniravimas vyko darbo grupėse, kurios posėdžiaudavo kasdien po keturias valandas, o vieną dieną, net aštuonias. Susiskirstę į 20-25 žmonių grupes, diskutavo įvairias temas: butų problema miestuose, ekonominio vystymo strategija, kotraversinių klausimų sprendimas, viešasis saugumas, viešojo ir privataus sektorių bendravimas, ryšiai su žiniasklaida, informacijos sistemos, socialinė šalpa, ryšiai su privačiomis organizacijomis, naujai išrinktų valdininkų orientacija, miestų ateities planavimas, savivaldybių administracija ir kt. Darbo grupėms paprastai vadovavo amerikiečiai, kai kada ir kiti patyrę moderatoriai. Kas valandą grupės keisdavosi ir diskutuodavo kitą temą. Kasdien grupių vadovai paruošdavo raportus. Atvangai, pasibaigus dienos programai, dalyviai išklausydavo koncertą, vykdavo šokiai.

Vilniaus miesto meras Alis Vidūnas, pats negalėjęs dalyvauti konferencijoje, į Druskininkus pasiuntė miesto tarybos delegatus: Gražiną Paliokienę ir Algirdą Grašį padėkoti JAV-Baltijos fondui už konferencijos suorganizavimą ir pakviesti fondo vadovybę atvykti į miesto meriją. Pasimatymas įvyko, konferencijai pasibaigus.

Konferencijos pabaigoje Lietuvos, Latvijos ir Estijos savivaldybių delegatai vienbalsiai priėmė tris Baltijos valstybių saugumui ir suartėjimui svarbias rezoliucijas:

1. sudaryti Estijos, Latvijos ir Lietuvos politinę sąjungą, kuri gintų Baltijos valstybių nepriklausomybę;

2. sukurti vieningą ekonominę erdvę;

3. supaprastinti sienų tarp Estijos, Latvijos ir Lietuvos pravažiavimo taisykles šių valstybių piliečiams.

Estijos savivaldybių vardu rezoliuciją pasirašė Raivo Murd, Latvijos — Andris Jaunsleinis, Lietuvos — Saulius Nefas.

Šių rezoliucijų priėmimą palydėjo stiprūs konferencijos dalyvių plojimai. Tai visų trijų tautų balsas, reikalaująs saugumo labui Baltijos valstybių suartėjimo ir suderintos politikos tarptautiniuose forumuose. Rezoliucijos patvirtino konferencijos pradžioje pasakytus Egidijaus Bičkausko žodžius: „Pirmasis visų trijų Baltijos valstybių savivaldybių suvažiavimas gali lemti Lietuvos, Latvijos ir Estijos santykius".

Konferencijos darbo prezidiumo nariai, pasirašę konferencijos rezoliucijas; iš kairės — Saulius Nefas (Lietuva), Raivo Murd (Estija), Andris Jaunsleinis (Latvija) ir oficialus konferencijos pirmininkas Linas Kojelis.

Danutė Bindokienė

Nauja „įšalo žemė"?

Anglosaksų tradicija pasakoja, kad vaikams, kurie daug išdykauja, yra „negeri", Kalėdų senis neatneša dovanėlių, o po eglute palieka paprastą anglies gabalą, todėl vaikai prieš Kalėdas ypač stengiasi būti paklusnūs ir verti dovanų. Nemanytume, kad šią tradiciją reikėtų taikyti Lietuvos žmonėms, bet jiems „Kalėdų senis" šiemet tikrai atnešė „anglies gabalą" — ir dar prieš pačias šventes...

Galbūt reikėtų kitaip išsireikšti, nes „anglies gabalas" šią žiemą Lietuvoje būtų visai nebloga dovana ir padėtų žmonėms nors kelioms valandoms savo butą apšildyti. Antra vertus, „nubausti" buvo ne tie, kurie daugiausia nusikaltę, bet tie, kuriems panašiais atvejais visuomet blogiausiai išeina — paprasti, eiliniai žmonės, sunkiai beįstengę sudėti centą prie cento. O kadangi šiandien mūsų tėvynėje net ir centus namie ar kišenėje laikyti pavojinga, žmonės, kaip bet kuriame kultūringame — arba save tokiu laikančiame — krašte, santaupas pasidėjo į banką, nuolat vadinamą pastoviausiu ir saugiausiu Lietuvoje.

Prieš pat Kalėdas, gruodžio 20 d., ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius spaudos konferencijoje paskelbė, kad Lietuvos Akcinio inovacinio banko veikla sustabdoma: „Padėtis yra labai grėsminga visai bankų sistemai". Negana to, ir Litimpeks banko direktoriai atsidūrę už grotų dėl banko turto eikvojimo. O žmonių indėliai (Akciniame inovaciniame banke yra 16% visų Lietuvoje laikomų indėlių) užšaldyti, pagal A. Šleževičių, greičiausiai iki kovo mėnesio. O galbūt čia bus nauja „amžino įšalo žemė" ir žmonės pinigus matys, kaip savo ausis be veidrodžio...

Tai jau nebe pirmas — deja, vargiai ir paskutinis — Lietuvos bankas, nudardėjęs į pakalnę suktos vadovybės ratais, tačiau Lietuvos Akcinis inovacinis bankas atrodė geriau tvarkomas ir vertas pasitikėjimo. Juo pasitikėjo ne tik mūsų tautiečiai tėvynėje, bet ir daug užsienio lietuvių (net kai kurios institucijos) — juk išeiviją nuolat kviečia, ragina ir graudena investuoti į „saugias, gerus procentus mokančias" finansines institucijas Lietuvoje, tuo padedant tėvynei „atsistoti ant kojų". Taip mums čia daug kartų kalbėjo jauni, energingi ir labai mokantys įtikinti Lietuvos bankų vadovai, kiekvienam sutiktam klodami ant stalo prabangiai atrodančias vizitines korteles su skambiais titulais.

Pasirodo, kad ne tik užsienio ar vietiniai lietuviai buvo tokie lengvatikiai, pasitikėję gražiai išspausdintomis reklaminėmis brošiūromis bei viltingais pažadais, ir kai kurios Lietuvos ministerijos šiandien taip pat dūsauja, kad neturės kuo savo tarnautojams algų išmokėti, nes pinigai „įšalo" Lietuvos Akciniame inovaciniame banke. Jeigu premjeras Adolfas Šleževičius tikrai panorėtų savo „imidžą" Lietuvoje (ir užsienyje) kiek pataisyti, šį kartą laikytųsi žodžio ir dėtų visas pastangas sėkmingai išspręsti bankininkystės painiavas. Tai, be abejo, teigiamai atsilieptų ir LDD partijai ir būsimuose Seimo rinkimuose.

Nepaisant, kokios tikrosios Lietuvos Akcinio inovacinio banko — ir kitų mažesnių bankų bankelių — nesėkmių priežastys, jas reikia nedelsiant surasti ir panaikinti, kitaip ne tik Lietuvos krašto gyventojų, bet ir užsienio investitorių kapitalas pradės tekėti į kitus kraštus. Argi galima tikėti, kad kas po šito fiasco vėl dėtų savo pinigus į Lietuvos bankus?

Kaip ir buvo galima laukti, į premjero nuosprendį sustabdyti Lietuvos Akcinio inovacinio banko veiklą, bematant reagavo opozicija — šiuo atveju Tėvynės sąjungos/Lietuvos konservatorių pirmininkas Gediminas Vagnorius. Jis gruodžio 21 d. įvykusioje spaudos konferencijoje negailėjo kaltinimų vyriausybei, išvardindamas keletą priežasčių, dėl kurių Lietuvos bankai nuolat išgyvena krizes. (Ne vien Lietuvos. Prisiminkime, kas neseniai atsitiko Latvijos bankų sistemai.) Viena svarbiausių priežasčių — atskirų sukčiaujančių asmenų, susijusių su bankų akciniu kapitalu bei vyriausybiniais sluoksniais neteisėtas didelių pinigų sumų paėmimas iš bankų („Draugas", š.m. gruodžio 22 d., psl. 1).

Nereikia čia per didelio įžvalgumo, kad šią „problemą" būtų galima suvokti. Mūsų laisvoje tėvynėje žodį „laisvė" labai savitai supranta visi, kurie nesunkiai gali „laisvai" prikišti nagus prie valstybės ar privačių žmonių turto, jį privatizuojant, o kartais tiesiog grobiant. Kodėl bankų valdytojai turėtų būti „iš kitokio molio nudrėbti", jeigu šiandien Lietuvoje vyrauja nuomonė — „visi taip daro, tad ko man laukti?"

Būtų labai vertinga, kad „pozicija" ir „opozicija" nustotų ieškoti kaltininkų, svaidytis retorika ir rodyti į vieni kitus pirštais, o bendromis jėgomis dairytųsi greitų sprendimų padėti savo krašto žmonėms.

APSAUGOK AUKŠČIAUSIAS LIETUVOS NAŠLAIČIUS

3

Dr. ALBINA PRUNSKIENĖ

Nublunka viso pasaulio gėrybės, tokie menki atrodo dangoraižiai prieš jaukią lietuvio sodybą.

Graži Lietuva, nepakartojama Tėvynė. Čia aš randu savo gyvenimo prasmę, pamirštu nuovargį. O juk šiandien važiuoju į tolimiausią Vilniaus rajono pakraštį, gal užsuksiu ir į savo tėviškę. Be dalykinių susitikimų su našlaičiais, jais globojančiais žmonėmis, noriu parodyti Alinai pasaulį, iš kurio išėjau aš, kuriame gyveno mano tėveliai, vedė mane vaikystės takais. Ar Alina, gimusi ir augusi Amerikos didmiestyje, išėjusi mokslus, supras kur jos šaknys? Ar sujaudins ją pažintis su senolių žeme?

„Močiut, kokie įdomūs namai! Žiūrėk tenai, koks skaidrus ežeras! Ir vėl kalnelis, ir vėl pušynas!" Neįmanoma būtų nusakyti mano tylaus džiaugsmo, kurį sukėlė anūkės pastabos.

...Nemenčinė, Pabradė, Švenčionys... Koks brangus miestas, kiekvienas namas sukelia prisiminimus iš tolimos vaikystės. Švenčionių lietuvių gimnazija — mano pirmoji mokslo šventovė, į kurią patekau, būdama 11 metų. Čia buvo ugdoma meilė Lietuvai, mokoma atkakliai ginti lietuvybę. Viskas taip artima ir sava, norėčiau sustoti, tačiau vairuotojas neturi laiko: mes skubame į Rėškutėnus. Rytoj vėl būsiu čia.

Įsukame į paprastą kelią. Vis daugiau kalvų, pušynų, kur ne kur tvyksteli ežeras, susiliedamas su dangaus žydryne. Tokia neišpasakytai graži Rytų Lietuva. Įvažiavus į mišką, Bernardas pasiūlo užsukti į vienišą sodybą, apie kurią jis neseniai rašė „Valstiečių laikrašty", straipsnį pavadinęs „Aukštaičių robinzonai".

Atsidūrėme lyg pasakų šalyje. Tvarkingi trobesiai, avilių eilės palei pušyną. Kvepia viržiai ir laukų gėlės. Kokia nuostabi ramybė supa šio viensėdžio du senelius. Koks jų džiaugsmas, kai sužino, jog atvyko „Valstiečių laikraščio" žurnalistai, o ir viešnios iš Amerikos, ir dar kalbančios lietuviškai!

Šeimininkė kviečia į pirkią, vaišina šviežia rugine duona, medumi ir sūriu. Ragaujam kvepiantį šviežią medų ir stebimės žmonių paprastumu bei gerumu. Vargu, ar kur kitur pasauly taip mielai ir gražiai sutiktų nepažįstamus?

Nelengva atsisveikinti su šiais „miško" žmonėmis. Trumpame pokalbyje paaiškėjo, kad neturėjo jie vaikų, gražiai nugyveno visą amžių sutardami, vienas kitam padėdami. Sunku buvo sovietinės okupacijos metais...

Iš čia važiuojame į Rėškutėnus, kur mokyklos mokytojai ir mokiniai labai nuoširdžiai mus sutiko. Sugraudina direktorės Viktorijos Lapėnienės žodžiai. Kiek daug gėrio šioje moteryje. Klausaisi jos, atrodo dvasingumas trykšta iš mūsų senosios kartos kultūros šaltinio.

Apsilankiusios muziejuje, nustebome, pamatę surinktus eksponatus, aplinkinių vietovių iškasenas. Dėmesį patraukė ekspozicija, skirta kunigui Viktorui Rimšeliui, kilusiam iš šio krašto, dabar gyvenančiam Čikagoje. Čia radau jo labai jautrius ir įdomius vaikystės prisiminimus apie gimtąjį Murmų kaimą.

Sudomino prie mokyklos esantis akmuo — aukuras, ant kurio senovės lietuviai atnašaudavo savo Dievams.

Rėškutėnų mokykla — mūsų komiteto globojamųjų sąraše. Per „Valstiečių laikraščio" fondą „Kaimo vaikai" mes teikiame jiems visokeriopą pagalbą. Mokiniai ir mokytojai mums dėkojo, prašė, grįžus į Ameriką, pasakyti visiems aukotojams ir komiteto nariams nuoširdžiausią ačiū, kad vargšai vaikai yra ne tik aprengti, bet ir pavalgydinti, yra mokomi amatų. Audimo klasėse mergaitės išsiaudė tautinius drabužius, jais pasipuošusios mus pasitiko. Mokiniai įteikė man ir Alinai savo pačių rankomis išaustas juostas.

Vaikai linksmi, šnekūs. Juk mes jau pažįstami nuo pernai metų. Jų akytėse nesimato alkio ar liūdesio. Andriukui dr. Saniukas padarė sudėtingą kojos operaciją Vilniuje, Santariškių ligoninės ortopediniame skyriuje. Kai jį mačiau pernai, vargšas šlubavo, o dabar švyti laimingas ir greitas.

Atsisveikinam. Vaikai glaudžiasi, nenori išleisti. Direktorė Viktorija kviečia apsilankyti dažniau.

Kelionė į Ignaliną, Naująjį Daugėliškį, Tverečių

Iš Rėškutėnų pasukame į Ignalinos kraštą. Netikėtai atsiveria gražiausios panoramos — ežerų žydrynė susilieja su dangaus skliautais. (Bus daugiau)

Rėškutėnų vidurinės mokyklos, globojamos Lietuvos Našlaičių globos komiteto, mokinės, pasipuošusios pačių austais tautiniais rūbais, su dr. Albina Prunskiene (viduryje) ir jos anūke Alina.

Nuotr. Jono Dilio

ŠVIESESNĘ LIETUVOS ATEITĮ KURIANT

DR. S. BAČKAITIS

Š.m. birželio 29 d., Kauno Muzikiniame teatre vyko didžiulė šventė. Gėlėmis išpuoštoje scenoje ir operetinių arijų garsams aidint salės skliautais, 148 Kauno Technologinio universiteto (KTU) Administravimo fakulteto (AF) absolventėms buvo įteikti verslo administravimo bakalaurų diplomai. Šios absolventės žengė nuo scenos ne tik su sunkiu darbu užsitarnautais diplomais, bet taip pat gerai pasiruošusios naujoms ir daug žadančioms profesijoms. Šis įvykis buvo didelis kontrastas nuo to laiko, kai 1991 m. vieną niūrią gegužės dieną KTU centriniuose rūmuose susipažinau su apyjauniu AK prodekanu Virginijum Kundrotu. Jis man papasakojo, jog universitetas įkūrė šį fakultetą vos prieš kelis mėnesius su pavedimu pradėti paruošimą naujos profesijos — administravimo mokslų. Į laisvę žengiančioje Lietuvoje tai buvo dar sunkiai suvokiamas tikslas. Neaišku nei kuria kryptimi eitina, nei kas darytina, nors universiteto vadovybė numatė, kad laisvos rinkos sąlygomis šalia technologijos reikės kreipti daugiau dėmesio į administravimą, vadybą, planavimą, prekybą, saviveiklą, paslaugas ir kt. Pradžioje buvo numatyta šiame fakultete sudaryti progą moteriškos lyties atstovėms įsigyti administravimo įgūdžius. Pagal tai buvo siūloma programa, besisukanti daugiau apie įstaigose patarnavimą ir gražią reprezentaciją, užuot mokslų, vedančių į tvirtas administravimo ir vadybos profesijas.

Prasidėjus pirmiems mokslo metams ir nustačius pirmo kurso studenčių gabumus, buvo pastebėta, kad ši grupė pasižymi ypač aukštu patriotiniu (IQ) lygiu ir geresniu akademiniu pasiruošimu, nei pirmakursiai inžinerijos studentai. Be to, buvo pastebėta, kad jų dauguma atėjo su geresne pažiūra ir rimtesniu pasiryžimu pradėti studijas, negu berniukai.

Sužinojus šiuos faktus, grįžęs į JAV, pasikalbėjau apie tai su keliais administravimo srityje dirbančiais asmenimis. Pamažu susiformulavo mintis, kad būtų didelė žala studentėms ir pačiai Lietuvai, ribojant jų paruošimą pagalbinėms funkcijoms, kai yra toks geras akademinis potencialas ir būtinas reikalas pačiai Lietuvai išvystyti naują administratorių bei vadovų kartą.

Buvo parašytas laiškas AF dekanei dr. Baršauskienei, pasiūlant, kad, nors fakulteto įkūrimo priežastys ir kryptis yra pagirtina, užsibrėžtų tikslų ribotumas neatitinka nei universitetiniam lygiui, nei leidžia gerai išsivystyti šių jaunų žmonių protiniam potencialui. Buvo užsiminta, kad fakultetas galėtų siekti daug giliau, negu išdėstyta dabartinėje programoje ir dirbti link sukūrimo tikslios verslo administravimo programos, nes ateityje Lietuvai šioje srityje reikės gerai paruoštų žmonių. Toliau paminėta, kad, jeigu būtų pageidavimas iš AF dekanato, būtų galima pas mus Vakaruose suorganizuoti šioje srityje nusimanančių žmonių grupelę, kuri peržiūrėtų dabartinę AF programą ir patartų, kas galėtų ir turėtų būti daroma.

Dekanė Baršauskienė tuoj atsakė faksu, padėkodama už dėmesį, pasisakė sutinkanti su padarytomis pastabomis ir išreiškė pageidavimą, kad būtų sukurta Patariamoji taryba ir pradėtas programos peržiūros darbas. 1992 m. kovo, balandžio, gegužės mėn. bėgyje su dekanantu, buvo išsiaiškinta AF siūlomos mokslo programos apimtis ir pradėta tinkamų žmonių paieška Patariamosios tarybos (PT) sudėčiai.

Gegužės mėn. pradžioje buvo pristatyta dekanatui PT sudėtis, susidedantis iš 18 žmonių (7 universitetų profesoriai, 5 verslo ir įmonių savininkai ir 6 verslo konsultantai). 1992 m. gegužės 20 laišku KTU rektorius patvirtino PT sudėtį ir įgaliojo jo pirmininką veikti AF vardu JAV ir Kanados ribose.

Pirmoje korespondencijoje PT patarė dekanatui suformuluoti AF misijos paraišką (mission statement) ir sudaryti reprezentacinę brošiūrą anglų kalba, nusakančią, kas AF yra, koks jo dabartinis tikslas, struktūra ir sudėtis, kaip jis veikia ir ko sieks ateityje. Tokia brošiūra buvo norima pasiekti kelis tikslus: 1. pradėti darbą, visiems turint tą patį supratimą apie AF; 2. efektyviam darbui visi PT nariai jos pageidauja; 3. ji reikalinga, bandant užmegzti AF reikalais ryšius su kitais universitetais. Buvo užsiminta, jog iš mokslo programos reikėtų išimti sekretorinius, namų ruošos, darbelių, kūno kultūros ir kitus neakademinius kursus ir vietoj jų įsivesti bent 12 naujų kursų iš administravimo, vadybos, komunikacijos, statistikos, finansų, planavimo, anglų verslo kalbos ir kt. sričių.

Tolimesnėje korespondencijoje AF išryškino savo artimos ir tolimesnės ateities planus ir ko lauktų iš PT pusės. 1992 liepos 19 laišku, PT apsiėmė bendradarbiauti su AF šiais reikalais:

1. sustatyti verslo administravimo apmatus bakalauro lygyje;
2. sudaryti pavyzdinę verslo administravimo koncepciją magistro lygyje;
3. gauti nors po vieną mokymo vadovėlį iš kiekvieno dėstomo kurso;
4. gauti AF reikalams JAV verslo mokyklų katalogus bei įvairią informacinę medžiagą;
5. gauti AF panaudojimui garsinę bei video medžiagą iš verslo administravimo sričių;
6. bandyti sudaryti ryšius AF labui su JAV ir Kanados universitetais;
7. kontaktuoti fondacijas, organizacijas ir individus finansinės paramos ir mokymo reikmenų sutelkimo reikalais;
8. išryškinti AF veiklą bei pasiekimus užsienio lietuvių spaudoje;
9. sutelkti stipendijas pašalpos reikiantiems gabiems studentams.

Po intensyvaus darbo PT pateikė fakultetui verslo administravimo bakalauro programos modelį, pagrįstą 6 geriausių JAV verslo mokyklų programomis. Pasiūlyta programa rekomendavo gan didelius pakeitimus ir naujų dalykų įvedimus su ypač sustiprinta verslo komunikacija anglų kalba, privalomai mokoma dar viena pagrindine Europos kalba, tarptautine prekyba, organizacijų ir žmonių elgsena (behavior), genčių bei tautų papročiais, kompiuterinių duomenų apdorojimu, aplinkos apsauga, ir kt. PT rekomendavo, kad bakalauro laipsnis, susidedantis iš 144 kredito valandų, būtų pagrįstas visų verslo administravimo pagrindų įsisavinimų ir tik paskutiniuose metuose būtų leidžiamas ribotas kursų pasirinkimas specializacijai.

Šiame laikotarpyje PT pradėjo mokomos medžiagos telkimą. 1992-95 metų bėgyje buvo sutelkta ir fakultetui persiųsta

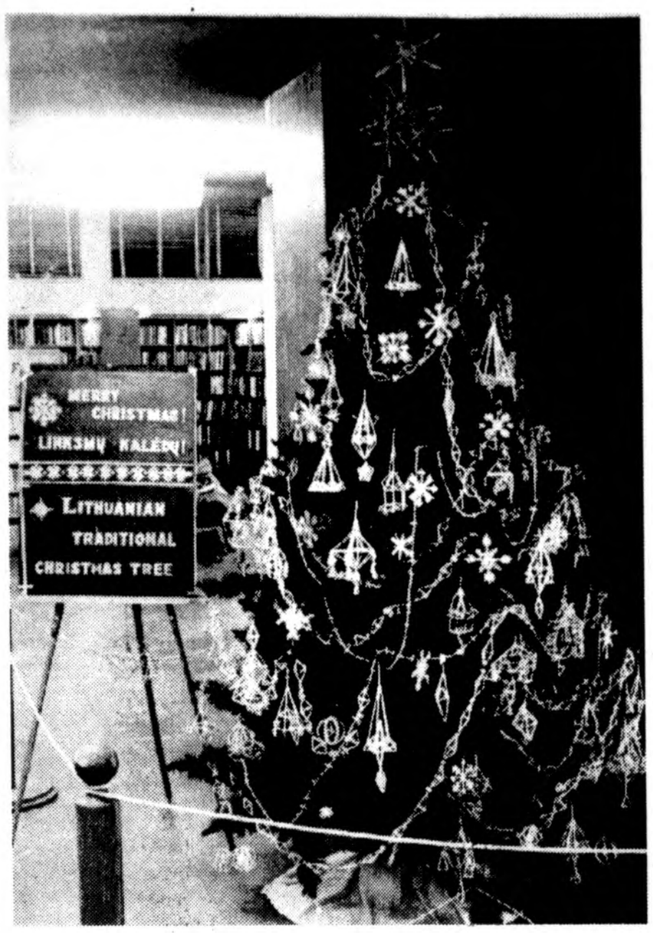

keli šimtai knygų. Ypač pažymėtina Houghton Mifflin Co. dovana, susidedanti iš maždaug 100 naujausių universitetinių vadovėlių, apimančių beveik visas verslo mokslų disciplinas bakalauro ir magistro lygiuose.

Matant, jog informacinio leidinėlio sudarymas Kaune susiduria su anglų kalbos problemomis bei tinkamo popieriaus stoka, PT sukomponavo, išspausdino ir persiuntė fakulteto panaudojimui per šimtą jo kopijų. Antrą šios brošiūrėlės laidą AF išleido pati 1994 m.

Kaip buvo pageidauta, nuo 1992 m. pabaigos daug PT narių pradėjo lankytis fakultete kaip lektoriai įvairiose verslo srityse. 1993 m. PT pradėjo aktyvius kontaktus su įvairiais JAV universitetais, bandant užmegzti akademiniuš ryšius su KTUAF. Nors ryšių sudarymas dėl finansavimo stokos nebuvo visiškai sėkmingas, vis dėlto keliolika lektorių buvo nuvykę į Kauną su paskaitomis iš verslo vadybos, prekybos, viešųjų įstaigų administravimo ir panašių sričių.

Pagal sutartus darbų tikslus, PT pradėjo stipendijų fondo telkimą pašalpos reikalingiems, gabiems studentams, 1993 m. pirmą kartą buvo įteiktos penkios, o 1994 ir 1995 m. po septynias 100 dol. stipendijas. Taip pat 1994 m. buvo įsteigta 150 dol. premija už geriausiai parašytą bakalauro arba magistro laipsnio mokslinį darbą.

Po to, kai buvo galutinai priimta bakalauro laipsnio programa, PT pradėjo magistro programos kūrimą. Kadangi šioje programoje magistrai ruošiasi specializuotoms verslo šakoms, jų mokslas turi būti daugiau orientuotas Lietuvos poreikiams ir prekybai su Europos šalimis nei pvz. JAV. Todėl per daug artimas sekimas JAV verslo mokyklų programų nebūtų būtinai geriausias variantas. Po ilgokų korespondencinių diskusijų, PT pateikė 1993 m. rugpjūčio mėn. pirmą MBA programos pasiūlymą. Tuoj po to spalio mėn, bendradarbiaujant su U.S. Baltic Foundation, buvo pasiūlyta visuomenės institucijų valdymo magistro programa (master of Public Administration — MPA).

1993 lapkričio 8 d., AF dekanatas pranešė, kad KTU senatas patvirtino MBA ir MPA programų įsteigimą pradedant 1994/95 mokslo metais. Tame laiške dekanatas išreiškė susirūpinimą stoka šioms programoms kvalifikuotos profesūros. Dekanatas sutinka, kad greičiausias būdas šią problemą išspręsti yra pakelti kvalifikacijas savo pačių, ypač jaunesnių dėstytojų, siunčiant juos magistro ir doktorantūros lygio trumpalaikėms studijoms iš jų dėstomos srities į Vakarų Europą, JAV ir Kanadą.

Tokio apmokymo paramos gavimui, 1994 m. pradžioje, PT, kaip organizacija, pateikė prašymus su reikiama dokumentacija Lietuvių fondui ir Tautos fondui. Prašymuose buvo ryškiai išdėstyta šios programos ypatinga svarba ir nauda ugdant Lietuvai Vakarų minties verslo bei organizacijų vadovus. Deja, nei vienas fondas ne tik neparėmė, bet net neįstengė patvirtinti šių prašymų gavimo. Du fakulteto dėstytojai buvo paremti U.S. Baltic Foundation ir vienas U.S. AID vieno semestro studijoms JAV. Du kiti AF profesoriai buvo atvykę semestro studijoms U.S. Fullbright scholarship programos rėmuose.

Vienas iš svarbesnių įvykių bendradarbiavimo programos rėmuose buvo dekanės Baršauskienės atvykimas į JAV 1994 m. balandžio mėn. vieno mėn. darbo vizitui. Šioje kelionėje, dekanė Baršauskienė aplankė dešimtį biznio mokyklų, turėjo pokalbius su jų dekanais, stebėjo paskaitų eigą, aplankė mokomas laboratorijas, turėjo susitikimus su kelių didelių firmų ir visuomeninių organizacijų atstovais, ir t.t.

1994 m. kovo 24 d., laišku, PT pateikė idealų dvejų metų MBA programos modelį, specifiškai pritaikytą Lietuvos poreikiams. Jo sąvoka atspindėjo metų studiją ir diskusijas tarp PT narių ir AF dekanato ko Lietuvai bus reikalinga ateityje vadybos srityje, kokias žinias ir įgūdžius jie turės įsisavinti, kokias funkcijas atlikti ir kas bus iš jų reikalaujama bei laukiama.

Atoslūgio bendradarbiavimo apimtyje dar vis nesimatyti. Fakultetui žengiant į naujas darbo sritis, atsiranda reikalų, pareikalaujančių naujų patarimų, paieškų ir sprendimų. Pvz., padedam surasti būdus paskelbti užsienio akademinėje spaudoje fakultete paruoštus mokslinius straipsnius. PT prašoma padėti sustatyti tarptautinės teisės programą ir surasti šioje srityje kvalifikuotą dėstytoją. Atsidarius fakultete verslo mokymo centrui, prašoma sudominti miestų ir valstijų Prekybos rūmus (Chamber of Commerce) su galimybe pravesti verslo išvystymo kursus Lietuvoje. Padedama sukaupti MBA programai diskusinių straipsnių, plačiai vartojamų JAV verslo mokyklose. PT nariai kviečiami ir dalyvauja fakulteto veikloje, pvz. diplominių egzaminų komisijose, diplominių darbų įvertinime, mokslo metų užbaigtuvėse, anglų kalbos stovykloje AF studentams ir t.t. Parūpinama naujausios verslo mokymo kompiuterinės programos ir medžiagos apie vykstančius pasikeitimus mokymo programose.

Bendradarbiavimas su fakultetu, galima būtų sakyti, yra pavyzdinis. Darbo santykiai pagrįsti pasitikėjimu, atvirumu ir bandymu vieni kitus suprasti. Ketverių metų laikotarpyje buvo pasikeista daugiau,nei 200 korespondenciniais vienetais. Nuo pat pradžių visa komunikacija vyko nuoširdžiai, buvo greita ir tiksli, o visi nesklandumai be delsimo išsiaiškinti.

Nors gal būtą sunku nustatyti, kiek Patariamoji taryba prisidėjo prie fakulteto išvystymo, visi PT nariai džiaugiasi, galėję dalyvauti šiame procese. PT yra labai patenkinta turėjusi progą šiame labai kritiškame momente ateiti į talką, ir būti pakviesta dalyvauti fakulteto ateities kūrimui. Mes esame įsitikinę šio darbo svarba Lietuvos išsivystymo į vakarietiško tipo kraštą procesui.

Jau dabar yra labai plačiai žinoma AF svarba ir vadovaujanti rolė Lietuvos akademiniame ir verslo gyvenime. Tas išvadas padarė vizituojanti Atėnų LBA komisija, kuri buvo Europos Bendruomenės atsiųsta 1994 m. į Lietuvą ištirti, kuris esamų universitetų būtų geriausias kandidatas parinkimui į kokybinės verslo mokyklos (center of excellence) išvystymą. Čia cituojamos ištraukos iš išsamaus Atėnų komisijos dokumento:

1. Kauno Technologinio universiteto akademinė ir administracinė vadovybė yra atvira naujoms idėjoms. Jo intelektualinė ir verslo aplinka paremia laisvą prekybą ir tam tinkamą sampratą. Galvosena yra plati ir naujodariška, leidžianti mokslinį išvystymą ir eksperimentaciją.

2. Universiteto vadovybė turi prekybos bei verslo poreikių supratimą ir aktyviai ieško verslo srityje sprendimų per mokslą ir tyriminius darbus... parodo pažinimą mechanizmų, kuriais prekybos ekonomija operuoja. Toks supratimas galėtų tapti pavyzdžiu kitoms aukštojo mokslo institucijoms, bevystančioms vadybos ir verslo mokslų programas.

3. Abu gimininingi KTU fakultetai, tai yra Verslo administravimo ir vadybos, turi plačią kompetenciją ir žinojimo interesus, tinkamus europietiškai MBA programai. Todėl būtų protinga ugdyti programą su esamais moksliniais, tyriminiais ir žmonių ištekliais. Tai sutaupytų laiko, išlaidų ir pagerintų galimybes tolimesniai sėkmei.

Administracijos fakultetas yra vertas parinkimo ir paramos išvystant į kokybės centrą (Center for Excellence) dėl šių priežasčių:

1. Administravimo fakultetas entuziastiškai remia tokio centro įkūrimą ir yra pasiruošęs panaudoti visus savo žmonių išteklius bei infrastruktūrą šio tikslo siekimui.

2. Fakultetas yra įrodęs savo tarptautinę orientaciją per suformavimą tarptautinės Patariamosios tarybos, susidedančios iš 17 asmenų, daugiausia amerikiečių akademikų bei verslo žmonių; sudarymui darbo kontaktų su daugybe Europos verslo mokyklų bei universitetų, įskaitant Norvegijos vadybos mokyklą, Lund universitetą, Ziuricho universitetą, Tarptautinį vadybos institutą ir kt.

3. Administravimo fakultetas jau yra išvystęs stiprumą dvie-

(Nukelta į 5 psl.)

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle" stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.**

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **MLS** kompiuteriu ir **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veltui**
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 312-585-6624

Many happy returns.

Give the gift that gives back more than you've given. For as little as $25, you can give a piece of America to someone you care about.
Ask your banker for a gift certificate upon purchase.
A public service of this newspaper
Take Stock in America U.S. SAVINGS BONDS

ŽEMAITĖ AMERIKOJE

DALIA NOREIKAITĖ KUČĖNIENĖ, PH.D.

Julijos Žemaitės-Žymantienės lankymasis šiapus Atlanto, 1916-1921 metais, jos darbai, kūryba, veikla pristatoma, pasiremiant to laikotarpio periodika, dar neatspausdintais laiškais ir grožinės literatūros palikimu Amerikoje. Žvelgiama į Žemaitę kaip į pirmąją lietuvių rašytoją, klasikę, pergyvenusia egzodą Amerikoje ir šio šimtmečio pradžioje p;irmąją aprašiusią ateivių praradimą: tėvynės ilgesį, kalbos dezintegraciją, bei imigrantų nepritapimą naujame krašte, pirmąją lietuvę feministę Amerikoje, pavojingą politikę ir naujų viešnių prozoje autorę.

Knyga gaunama **DRAUGE. Kaina — 20 dol.** Su persiuntimu — **17 dol.** Illinois gyv. prideda State sale tax **1.75** dol.

1996

Šiais metais pagalvok pirma apie kitus.
Pasidžiauk šios žemės grožiu.
Parašyk meilės laišką. Pasidalink savo gėrybėmis su kitais.
Pradžiugink vaiką. Būk draugiškas svetimam.
Dėkok Dievui už viską, ką turi, būtų tai maži ar dideli dalykai.

Sutaikink besiginčijančius. Švelniai atsakyk klausiančiam.
Aplankyk pamirštą draugą.
Vietoje įtarinėjimo — pasitikėk!
Ištęsėk, ką pažadėjai. Atrask laiko.
Pamiršk skriaudą. Atleisk priešui. Atsiprašyk už savo klaidas.

Paklausyk! Bandyk kitą suprasti.
Persvarstyk, ar ne per daug reikalauji iš kitų.
Įvertink kitus. Būk švelnus ir malonus.
Pasijuok truputį. Pasijuok daugiau!
Būk vertas pasitikėjimo. Nepamiršk padėkoti!

Melskis už taiką. Nueik į bažnyčią.
Mylėk ir pasakyk, kad myli. Sakyk — myliu — vėl ir vėl!
Visa tai — tik lašas gerų darbų jūroje.
Pradėk juos daryti!

Tai paprastos mintys, kurias girdėjai daugelį kartų.
O tačiau jų įtaka — neišmatuojama!
Šiais metais tos mintys gali pakeisti tavo gyvenimą!

Geriausius linkėjimus siunčia direktoriai, vadovybė ir tarnautojai

SFB
Standard Federal Bank
for savings
Chicago • Downers Grove • Evergreen Park • Hickory Hills • Lombard
Oak Lawn • Orland Park • Palos Heights • Willowbrook

Filisterių Skautų s-gos nariai Čikagoje, š.m. rugsėjo 18 d. sueigoje Jaunimo centre.
Nuotr. **Jūratės Variakojienės**

AKADEMIKŲ SKAUTŲ METINEI ŠVENTEI PRAĖJUS

JONAS DAINAUSKAS

Septyniasdešimt vieneri metai veiklos lietuviškai organizacijai yra brandus amžius. 1924.X.16 d. Lietuvos universiteto rektorius prof. V.Čepinskis patvirtino Studentų skautų draugovės (S.S.D.) nuostatus. Taip prasidėjo unikalus viso Pasaulio skautų organizacijoje, iki šiol veikiantis, bandymas — aukštąjį mokslą studijuojančių skautų, užsimojimas gyventi, vadovaujantis skautybės idėjomis. Iš Pasaulio skautų istorijos „nuotrupų" žinoma, kad įvairiuose kraštuose buvo panašūs bandymai įsteigti „skautų studentų, alumnų" vienetus, tačiau tokie užmojai beliko tik bandymais. Lietuvių skautuose toks bandymas kažkaip prigijo. Nors pati S.S.D. neišliko, bet iš jos išsivystė grynai universiteto studentų korporacijos: „Studenčių skaučių draugovė" ir „Korporacija Vytis". Toliau atsirado Korp! Vytis Filisterių sąjunga nes manyta, jog Korp! spalvos jas gavusį riša visam gyvenimui. Tai buvo lietuvių skautų „takas" į suaugusio skautavimą.

Lietuvos užgrobimas tą veiklą sustabdė, paralyžavo. Vienok išeivijoje, dar DP stovyklose 1948 m. toji veikla buvo atgaivinta. Tai padarė išeivijoje atsidūrę filisteriai, filisterės, ASD tikrosios narės ir korp! Vytis senjorai. Iš tų studentų skautų vienetų išeivijoje susiorganizavo „Akademinis skautų sąjūdis", kuris išeivijos skautijoje, „Lietuvių skautų sąjungoje", greta Brolijos bei Seserijos, sudaro trečią šaką.

A.S.S. sudaro: Korp! Vytis, ASD ir FSS. Pastaroji (filisterių) sąjunga sudarė Akademinio skautų sąjūdžio tęstinumo pagrindą, nes kiekvienas senjoras ir kiekviena tikroji narė, baigę universitetinį mokslą, yra perkeliami į Filisterių skautų sąjungą. Kitaip tariant, ASS yra (Europos) senų universitetų studentų korporacijų pavyzdžiu susidaręs sambūris, kurio kiekvienas naujas narys yra išėjęs vyr. skautės ar patyrusio skauto skautavimo programą. Universitetinių studijų metu junjoro bei kandidatės ir senjoro bei tikrosios narės veikla yra studentiška, socialinio bendravimo forma. O filisteriai (čia nekalbama apie paskirų ASS narių pareigas Seserijoje bei Brolijoje (tai „alumnai", kurie, gaudami spalvas, buvo pasižadėję savo gyvenime vadovautis skautybės idėja, rūpintis Lietuvos bei lietuvių reikalais. ASS nariai yra viena šeima, kur kiekvienas narys pasižadėjo „tarnauti Dievui, tėvynei ir artimui" ir viską atlikti „Ad Meliorem". Tai, berods, visiems ASS nariams žinomos tiesos, kurias, deja, kasdieniniame gyvenime veik visi kažkodėl pamiršta. To nepaisant, ASS išgyveno 71-ius metus, kurių net 48 esant išeivijoje.

Steigiant SSD, buvo užsimota, kad tai būtų elitarinė organizacija, kurios nariai savo kasdieniniame gyvenime, greta rūpinimosi Lietuvos skautija, savo pareigas atliktų kuo geriausiai. Nepaisant nedidelio narių skaičiaus Korp! Vytis nariai buvo renkami į L.U. Studentų atstovybės vadovybę ir net 18 jų, baigę universitetą, buvo pakviesti į universiteto mokslinį personalą rengtis mokslo darbams. Kasdieniniame gyvenime studentai skautai sąmoningai kovojo prieš chamizmą.

Atsikurdami išeivijoje, studentai skautai organizaciniu požiūriu rado skirtingas sąlygas. Pabaltijo, Vokietijos ir kit. Vakarų universitetuose studentų organizacijos tvarkosi pačios, be jokios universiteto bei jo vadovybės kišimosi. Tai leido atskirų universitetų studentams (lietuvių) skautams burtis į vieną ir tą patį vienetą. ASS net ir lokaliniai vienetai apjungia įvairių universitetų studentus. Išeivijoje svarbiausia ASS tikslas buvo aktyviai dalyvauti išeivijos pastangose Lietuvai atgauti nepriklausomybę.

Pasitraukiant iš Lietuvos nuo artėjančios Raudonosios armijos, išeivių buvo galvota, kad iš Lietuvos pasitraukiame tik trumpam ir visi greit grįšime į tėvynę. Kai sovietų viešpatavimas nusistovėjo, o Vakarai nė nemanė kariauti prieš sovietus, išeiviams teko keltis į naujus kraštus, ten tęsiant savo veiklą. Tai buvo ir ASS kelias: siekti, kad Lietuvos valstybė, kurią sovietai apgaule ir smurtu įjungė į savo imperiją ir pavadino LTSR, taptų laisva!

Atėjo 1990.III.11 d.: Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Aukščiausios Tarybos tos dienos ketvirtuoju nutarimu — „Deklaracija dėl Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos deputatų įgaliojimų", pareiškė: „...1990 m. vasario 24 d. rinkimuose į Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą rinkimų teisę turintys Lietuvos gyventojai savo valia suteikė išrinktiems Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos deputatams tautos atstovų mandatą ir prievolę atstatyti Lietuvos valstybę ir reikšti tautos suverenine galią (suprema potestas) per šią Aukščiausiąją Tarybą, kuri nuo 1990 m. kovo 11 d. 18 val. bus vadinama Lietuvos Aukščiausiąja Taryba". Penktu tos pat dienos nutarimu: „Įstatymu dėl valstybės pavadinimo ir herbo" Lietuvos Aukščiausioji Taryba nutaria: 1. Konstitucijoje ir kituose teisiniuose norminiuose aktuose vartoti vienintėlį oficialų valstybės pavadinimą „Lietuvos Respublika"... Tolimesnis tos pat dienos „L.R.A.T. Aktas dėl Lietuvos Nepriklausomos Valstybės atstatymo", paskelbė: „Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, reikšdama Tautos valią, nutaria ir iškilmingai skelbia, kad yra atstatomas 1940 metais svetimos jėgos panaikintas Lietuvos valstybės suverenitetas ir galių vykdymas, ir nuo šiol Lietuva vėl yra nepriklausoma valstybė..." O „Lietuvos Respublikos Įstatymu dėl 1930 metų gegužės 12 dienos Lietuvos Konstitucijos galiojimo atstatymo" nutarta:... 3. Atnaujinti 1938 metų gegužės 12 dienos Lietuvos Konstitucijos veikimą visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, sustabdant tų skyrių ir straipsnių, kurie reglamentuoja Respublikos Prezidento, Seimo, Valstybės Tarybos ir Valstybės kontrolės statusą, galiojimą, 4. Nustatyti, kad 1938 m. gegužės 12 d. Lietuvos Konstitucijos galiojimo atstatymas pats savaime neatkuria Lietuvos Respublikoje iki 1940 m. birželio 15 d. veikusių įstatymų...". Berods po dvidešimties minučių buvo priimtas „Lietuvos Respublikos Įstatymas Dėl Lietuvos Laikinojo Pagrindinio Įstatymo", kuriuo nutarta: „L.R.A.T., atsižvelgdama į būtinumą suderinti atstatytos 1938 m. gegužės 12 d. Lietuvos Konstitucijos nuostatas su pakitusiais politiniais, ekonominiais ir kitais visuomeniniais santykiais, nutaria: 1. Sustabdyti 1938 m. gegužės 12 d. Lietuvos Konstitucijos galiojimą, 2) Patvirtinti Lietuvos Respublikos Laikinąjį Pagrindinį Įstatymą. 3. Nustatyti, kad Lietuvos Respublikoje ir toliau galioja tie iki šiol veikę Lietuvoje įstatymai bei kiti teisės aktai, kurie neprieštarauja Lietuvos Respublikos Laikinajam Pagrindiniam Įstatymui..." To „Laikinojo... „Įstatymo 13-jų straipsnių „Lietuvos pilietybės turinį, įgijimo bei netekimo sąlygas ir tvarką nustato Lietuvos pilietybės įstatymas. Lietuvos pilietis paprastai negali būti kartu ir kitos valstybės piliečiu", o 44 straipsnis nustatė: „Lietuvos ekonominės sistemos pagrindas yra Lietuvos Respublikos nuosavybė, kurią sudaro piliečių privatinė nuosavybė, piliečių, susijungusių į grupes (kolektyvus) nuosavybė ir valstybinė nuosavybė...".

Visų tų 1990.III.11 d. aktų, įstatymų, nutarimų, pareiškimų tekstai ir net jų esmė, ne tik išeivijos žmonių mintyse „pračiuožė". Iš to viso liko žmonių proto priimta sąvoka: Lietuva Laisva! Vienok išeivijoje kiekvienas mūsų į tuos du žodžius įdėjo savo Lietuvos vaizdą.

Po 1990.III.11 d. savaime iškilo klausimas: o koks gi galimas išeivių veiklos tolimesnis kelias? Ar „grįžtame namo", ar liekame gyvenamame krašte? Jei liekame, tai kas dabar išeiviams belieka veikti? Ir štai, po penkiasdešimt metų „klajojimų", veik 99% išeivijos to klausimo nesvarsto. Be jokių „nutarimų" lieka „vietose", nes čia: mūsų vaikai, vaikaičiai, palaidoti tėvai; mūsų darbai neužbaigti; tai ne mūsų Vasario 16 dienos Lietuva; turime prašyti suteikti mums Lietuvos pilietybę, nors mes jos niekad nepraradome; neatgauname savo ar savo tėvų turto, kurio niekas iš mūsų teisiniai neatėmė ir t.t.; esamose ekonominėse sąlygose ten nemokėsime gyventi ir t.t. Tų Lietuvos gyvenimo metai parodė, kad, nors sovietų valdymas Lietuvoje pasibaigė, bet sovietų palikimas tiek giliai įsiėdė visuomenėje, jog apsivalymui nuo to gali nepakakti net ištisos Lietuvos žmonių generacijos, ir tai gali padaryti tik patys Lietuvos žmonės.

Neabejotina, kad išeivija lieka gyvenamame krašte. Iki 1990.-III.11 d. išeivija rūpinosi: išlaikyti savo lietuviškumą ir rūpintis Lietuvos išlaisvinimu. Pirmoji „pareiga" lieka ir toliau, o antroji įgauna naujas formas. Tad ir ASS veikla veik nepasikeičia. Čia tik padidėjo būtinumas tą veiklą gyvinti. Mieganti, neveikli organizacija nesugebės niekam padėti.

ASS vienetai, greta akademikų skautų organizacinės veiklos, ypač turi rūpintis: 1. lietuvių kalbos mokėjimu, naujais nariais priimant tik tuos studentus skautus, kurie gerai moka lietuvių kalbą. Verta organizuoti lietuvių kalbos puoselėjimo ratelius, klubus; 2. organizuoti savo šokių grupes, chorus, liaudies meno, tautosakos pažinimo grupes, rengti liaudies meno parodas, lietuviškumo viktorinas, konkursus; 3. gilinti susidomėjimą Lietuvos, lietuvių tautos istorija. Mes per mažai domimės savąja istorija, nes daug jos dokumentų yra svetimųjų archyvuose, o svetimųjų Lietuvos istorijos įvykių suformulavimai ar pristatymai, net ir mūsų istorijos vadovėliuose, vis dar viešpatauja. Mums reikia lietuviškos Lietuvos istorijos veikalų, Lietuvos istorijos duomenų lietuviškų tyrinėjimų, mūsų istorijos šaltinių leidinių. Svarbiausia: Korp! Vytis ir ASD spalvas turintieji turi savo tarpe kuo dažniau, net reguliariai, bendrauti ir domėtis Lietuvos gyvenimu.

Reikia taip pat prisiminti, kad išeivijoje atsikūręs studentų skautų veikimas ir dabartinis ASS yra lietuvių išeivijos organizacija, kuri teisiniai nieko bendra neturi su panašiu, Lietuvoje pasireiškiančiu, veikimu, nors ten naudojami tie patys pavadinimai, simbolika ir net spalvos. Tai Lietuvos organizacinė veikla, teisiškai savarankiška, nepriklausoma nuo išeivijos Akademinio skautų sąjūdžio. Artimiausias ASS vienetų veiklos uždavinys: sušaukti Korp! Vytis, ASD, FSS ir visuotinį Akademinio skautų sąjūdžio narių suvažiavimą.

ŠVIESESNĘ LIETUVOS ATEITĮ...

(Atkelta iš 4 psl.)

jose srityse, kurios yra pagrindinės MBA programos dalys, tai organizacinė elgsena (behavior) ir strateginis planavimas. Šiose srityse jau atliekamas nemažas skaičius tyriminių darbų.

4. Fakultetas artimai bendradarbiauja su vietinėmis firmomis, kurios sudaro svarų šaltinį pritaikomiems tyriminiams projektams bei pavienėms studijoms. Mums buvo parodyta 300 sutarčių tarp vietinių firmų ir trečių ar ketvirtų metų NBA studentų, įskaitant stažavimąsi ir mažus tyriminius darbus.

5. Administravimo fakultetas, įkurtas tik 1991 m., nerodo jokių institucinių inercijos požymių, kuriais pasižymi daugiau tradiciniai fakultetai. Iki šiolei fakultetas buvo labai aktyvus, perkvalifikuojant savo profesūrą, įsijungiant jaunus akademikus ir įsivedant naujas mokslines programas.

Šios Europos Bendruomenės komisijos išvados gan tiksliai išreiškia Patariamosios tarybos patirtį, bendradarbiaujant su Administravimo fakultetu. Tai: rimtas pasiryžimas mokyti, ugdyti fakultetą, kaip besimokančią ir konstruktyviai besivystančią organizaciją, padėti studentams išaugti į kritiškai mąstančias, bet kūrybines asmenybes, padėti siekti gilios profesinės brandos bei efektyviai prisidėti prie šviesesnės ateities kūrimo Lietuvos gyvenime. Patariamoji taryba jaučiasi privilegijuota, turėjusi progą ir galėjusi bei galinti prisidėti prie šio reikšmingo proceso.

Kaip PT pirmininkas kviečiu šiam reikalui prijaučiančią išeiviją prisidėti prie mūsų veiklos bei darbų Patariamosios tarybos veiklos rėmuose. Jos dabar reikia Lietuvos aukštojo mokslo institucijoms, nes dabartinė Lietuvos valdžia padengia tik 10% išlaidų. Iš studentų pajamų beveik kaip ir nėra, nes Lietuvos konstitucija garantuoja kiekvienam bemokestinį mokslą, kurio kaštų valdžia ne tik nepadengia, bet net ir sąmoningai nemoka to, ką yra įsipareigojusi pagal įstatymą padaryti. Profesūros algos yra vos „virš skurdo ribos" ir gresia pavojus, kad universitetai greitai praras geresniuosius dėstytojus, nes privatus verslas jiems siūlo daug geresnes algas bei darbo sąlygas. Mokymui reikia priemonių, bet tam finansų nėra. Beveik visi universitetai verčiasi suaukotomis ir labai ribotomis, daugiausia atgyventomis mokymo priemonėmis. Lietuvai reikia išmokyti žmones, galinčius ją vesti į 21 amžių, kuris yra ne už dešimtmečių, bet tik už ketverių metų! Mes, kaip išeivija, padėsime jai, sudarydami jos žmonėms sąlygas išmokti įgūdžius ir valdymo meną, kuris padės jai išeiti iš šių dienų klampynių bei stagnacijos. Kviečiu visus, prijaučiančius ir galinčius prie mūsų veiklos prisidėti ir ją paremti, kreiptis į šio straipsnelio autorių: P.O. Box 588., Great Falls, Va. Aukos išrašomos World Lithuanian Community Foundation — KTUAF sąskaita. Jos nurašomos nuo federalinių mokesčių. Visos aukos yra, be jokių išimčių, tiesiogiai pervedamos universiteto mokymo išlaidoms padengti.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and **VILNIUS, LITHUANIA.**

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okecie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

POLISH AIRLINES LOT

New York: **212-869-1074.**
Chicago: **312-236-3388.**
Los Angeles: **213-934-5151.**
Montreal, P.Q.: **514-844-2674.**
Toronto, Ont.: **416-236-4242.**
Toll-free: **800-223-0593.**

A.†A.
JANINA MERKIENĖ
Borusevičiūtė

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1995 m. gruodžio 23 d., 6:30 val. vakaro, sulaukusi 74 metų.

Gimė Lietuvoje, Tirkšlių parapijoje, Jonaičių kaime. Amerikoje išgyveno 46 m.

Nuliūdę liko sūnūs: Vytas, marti Peggy; Raimunis, marti Linda; anūkai: Justin, Adam, Stephen, Gregory, Kathleen, Shannon ir Jonukas; sesuo Ona su šeima Australijoje.

Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai.

Velionė pašarvota trečiadienį, gruodžio 27 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 28 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **sūnūs, marčios, anūkai, sesuo ir kiti giminės.**

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

A.†A.
VYTAUTAS C. STARKUS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1995 m. gruodžio 20 d., sulaukęs 84 metų.

Gimė Lietuvoje, 1911 m. sausio 1 d. Amerikoje išgyveno 46 m.

Nuliūdę liko: dukterys — Christine Starkus ir dr. Aldona Starkus; brolis ir seserys Lietuvoje; daug sūnėnų ir dukterėčių.

Velionis buvo vyras a.a. Onos Gudas.

Religinės apeigos bus ketvirtadienį, gruodžio 28 d. 7 val. vakaro Countryside bažnyčioje, 1025 Smith Rd., Palatine, IL.

Laidotuvės privačios.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti religinėse apeigose.

Nuliūdę **dukterys ir kiti giminės.**

Laidotuvių direkt. Alternative Funeral Service. Tel. 312-693-1010.

PENKIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
JUOZAS STROPUS

Gruodžio 27 d. sukanka 15 metų nuo mūsų Tėvelio, Uošvio ir Senelio mirties.

Už a.a. Juozo Stropaus sielą šv. Mišios bus atnašaujamos sekmadienį, gruodžio 31 d. 11 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio bažnyčioje, Lemont, IL. Kviečiame artimuosius dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti už a.a. Juozo sielą.

Duktė, sūnūs ir jų šeimos

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Kur tu ėjai, ten blankios pėdos liko,
Kur tu buvai, tik sapnas, praeitis,
Kur tu eini, ten žvaigždės ir vainikai
Tavas dienas ir vardą nusagstys.
(B. Brazdžionis, 1943 m.)

A.†A.
VYTAS RADYS

Prisimenant mano brangų Vyrą, mirusį 1985 m. gruodžio 27 d.

Su liūdesiu **žmona.**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Primename Čikagos miesto gyventojams, kad nuo gruodžio 1 d. vėl galioja įstatymas, draudžiantis prie kai kurių gatvių statyti ir per naktį palikti automobilius, kai iškrinta 1 ar 2 coliai sniego. Prie gatvių, kur negalima automobilių palikti per naktį tarp gruodžio 1 ir balandžio 1 dienos, yra specialūs parašai. Tokios gatvės sudaro apie 107 mylias mieste, jos paprastai yra didžiosios-pagrindinės. Dar yra daug šalutinių gatvių (apie 500 mylių), prie kurių mašinų negalima statyti, kai iškrinta 1-2 coliai sniego. Pereitą žiemą daugiau kaip 13,000 mašinų mieste gavo pabaudas ir miesto vilkikų buvo nuvilktos į specialias aikštes, o jų savininkams kainavo netoli 150 dol. savo nuosavybę atgauti. Griežta automobilių statymo kontrolė reikalinga, kad miestas galėtų nuvalyti ir druskuoti gatves sningant. Šiam tikslui jau iš anksto pasiruošta, sukaupiant 300,000 tonų druskos.

Balzeko Lietuvių kultūros muziejus vėl buvo pakviestas puošti didžiulę, 12 pėdų eglę Midway oro uoste. Čia pro ją praeina tūkstančiai keliautojų. Ir dauguma jų suranda porą minučių skubioje kelionėje apžiūrėti eglutę, smalsiai išstudijuoti „šiaudinukus"; iš ko ir kaip jie padaryti. Eglę puošė Paulina Vaitaitienė ir Marija Krauchunienė.

Komp. Vlado Jakubėno devynioliktoji mirties sukaktis buvo paminėta gruodžio 13 d. Jis buvo ne vien tik kompozitorius ir pianistas, bet ir muzikinių įvykių recenzentas, daug rašęs ir „Draugo" dienraštyje. Pernai šventėme jo 90-sias gimimo metines. Jų proga Čikagoje ir Lietuvoje vyko didesnio masto minėjimai ar koncertai. Čikagoje gyvuoja komp. Vlado Jakubėno vardo draugija su skyriumi Lietuvoje. Draugija rūpinasi šio kompozitoriaus kūrybos **populiarinimu.**

Jauniausias „Moters savaitgalio" dalyvis Bočių menėje, PLC, „rekorduoja" įdomias paskaitas, kad vėliau — gal kai paaugs — galėtų jų pasiklausyti.
Nuotr. **Vytauto Jasinevičiaus**

x **Cleveland'o ateitininkai sendraugiai** (pirm. Romas Bridžius), norėdami prisidėti prie atgimstančios tautos geresnės ateities kūrimo per Lietuvos vaikus, apsiima globoti vieną našlaitį tam paskirdami **$150.** Pasirašė skyriaus sekretorė Birutė Kasperavičienė. Dėkojame! **„Lietuvos Našlaičių globos" komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.**

(sk)

x **TRANSPAK** įstaiga **LEMONTE** veikia savaitgaliais; **penkt. 3 v. p.p. — 7 v.v.; šeštd. ir sekmd. 8:30 v.r. — 2 v. p.p.** Transpak tel. Lemonte: **708-257-0497.**

(sk)

x **Jau visai biagiasi 1995** metai, o dar nežinot kur sutiksit Naujus Metus. Sutikite juos Pasaulio lietuvių centre. Skaniai valgysit, šoksit prie „Žiburio" orkestro muzikos ir kelsit šampano taurę vidurnaktį. Vietoms rezervuoti skambinkit dabar. **PLC (708) 257-8787.**

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo")
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

x ***TRANSPAK praneša:*** „Lietuva pirmauja Europoje pagal šunų ir kačių laikymą namuose. Populiariausi šunys yra vokiečių aviganiai". **Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą.** Maisto siuntiniai. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **Nekalto Prasidėjimo** lietuvių parapija, E. St. Louis, IL, per Mariją Vaitkienę atsiuntė **$200** Lietuvos našlaičiams paremti. Ir rašo: „Mūsų parapija yra labai mažutė, bet dar kol kas sekmadieniais susirenkame iš visų apylinkių lietuviškoms Mišioms. Kun. Joseph Heyes atvažiuoja iš toliau kiekvieną sekmadienį. Esame labai laimingi turėdami savo tarpe, Zigmą Grybiną, kuris palaiko visas mūsų tradicijas lietuviškoje giesmėje. Už didelę auką dėkojame! **„Lietuvos Našlaičių globos" komitetas.**

(sk)

x **Algį ir Stasę Damijonaičius,** savo tėvus pagerbdami, vaikai Dailė ir Steve Omori ir Rimis ir Angie Damijonaičiai, Kalėdų proga, tėvų vardu, paskyrė **$150** Lietuvos našlaičiui — metinį globos mokestį. Sveikiname Algį ir Stasę Damijonaičius Šv. Kalėdų proga ir dėkojame jų vaikams už auką našlaičiams. **„Lietuvos Našlaičių globos" komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.**

(sk)

x **A.a. Jono Stoškaus** atminimą pagerbdami, Stoškų šeima skiria **$300** — dviejų našlaičių Lietuvoje metinį globos mokestį. Našlaičių vardu reiškiame užuojautą velionio artimiesiems ir dėkojame už didelę auką. **„Lietuvos Našlaičių globos" komitetas.**

(sk)

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS BALZEKO MUZIEJUJE

Praėjusį mėnesį Balzeko lietuvių kultūros muziejuje buvo surengtos lietuvių kalbos pamokos, iš viso šeši užsiėmimai po dvi valandas kiekvieną šeštadienį. Susidomėjimas šiomis pamokomis buvo nemažas.

Labai malonu, kad atsiranda nemažai jaunų Amerikos lietuvių, kurie ne tik palaiko ryšius su giminėmis ar draugais Lietuvoje, bendraudami su jais angliškai, bet stengiasi pramokti ir lietuvių kalbos. Praėjusį šešių pamokų kursą lankė dešimt studentų. Labai džiugu, kad tarp jų buvo ir keli nelietuvių kilmės amerikiečiai, kuriems lietuvių kalba pasirodė esanti labai įdomi ir graži. Tačiau dauguma studentų buvo lietuvių kilmės. Keletas buvo pabuvoję Lietuvoje, kiti planavo ar norėjo ten vykti artimiausiu metu.

Pirmąją pamoką studentai apžiūrėjo Balzeko muziejų. Tai buvo gera proga iš arčiau susipažinti su lietuvių istorija, kultūra, buitimi. Visų šešių užsiėmimų metu mokėmės ne tik sausos gramatikos, stengėmės kuo daugiau kalbėti, išmokti papasakoti apie save, savo šeimą, namus. Taip pat klausėmės įvairių lietuviškų dainų, humoro ir net bandėme vieną lietuvių liaudies dainą išmokti patys padainuoti.

Atrodo, pamokomis visi liko patenkinti ir nusprendė, kad būtų verta jas pratęsti. Taigi kitais metais, sausio 27 d., prasidės kitų šešių užsiėmimų ciklas pažengusiems. Visi, kas nori mokytis, mielai kviečiami. Be to, tuo pačiu metu, tik kitomis valandomis, vėl bus rengiamas ir toks pat šešių pamokų kursas pradedantiesiems. Daugiau informacijų teikiama tel. (312) 582-6500.

Karilė Vaitkutė

x **Edmundas ir Aldona Drukteniai,** South Pasadena FL, jau kelinti metai remia našlaitį Lietuvoje. Pratęsdami paramą sekantiems metams atsiuntė $150. Dėkojame! **„Lietuvos Našlaičių globos" komitetas.**

(sk)

x **A.a. Algirdo Karaičio atminimui,** Kauno Spec. vaikų namams „Lopšeliui", artimieji bei draugai suaukojo **$540.** Malonūs aukotojai: V. R. Jautokai, J. R. Butkai, I. J. Rimkūnai, P. M. Ruliai, R. Heward, T. Shelby, dr. M. F. Holecek, D. J. Petkūnai, A. A. Rimavičiai, S. Juodakis, L. M. M. Harris, J. Raziūnas, V. Remeikis, p. Karalius, G. J. Končius, E. H. Zidonis, S. J. Cibas, A. P. Mikštas, J. Rudzinskas, V. O. Gutauskas, A. O. Petrys, J. Adamavičius, R. V. Vaitkus, J. S. Girdžiūnas, J. J. Mockaitis, S. Kasnickienė, A. L. R. Vadeiša, J. S. Latvys, A. Stankus.

(sk)

x **„Saulutė",** Lietuvos vaikų globos būrelis, nuoširdžiai dėkoja už aukas padėti našlaičiams, vaikams su negalia ir daugiavaikėms šeimoms Lietuvoje: Carol Belden **$25,** Dana Šilbajorienė **$20,** Regina Snarskienė **$20,** Alfonsas Bacevičius **$25,** Aldona Riškutė **$240** antrų metų tiesioginei našlaitės paramai, Victor Bazel 100 Pasaulio taurės futbolų ir sportinių marškinėlių. Labai ačiū! **„Saulutė", 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. Tel. (708) 541-3702, (708) 537-7949. TAX ID# 36-3003339.**

(sk)

x **Norint pirkti bei parduoti** sklypus ar namus, prašome kreiptis į **Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct., Sunny Hills, FL 32428, tel. 904-773-3333.**

(sk)

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

NAUJIEJI METAI

Mirga žvaigždėm ir snaigėm
Žalios palaukių eglytės.
Sidabro varpeliais aidi
Naujųjų metų rytas.

Paukščiams parneš dovanų
Saulę — raudoną uogą.
Kiškiams — šiltų kailinių,
Vaikams — saldainių ir juoko.

Spindi ledinis langas,
Briedžio ragais išrašytas.
Sidabro varpeliais aidi
Naujųjų metų rytas.

Janina Degutytė

NAUJIEJI METAI

Kai žemė apkeliauja aplink saulę, sakome, jau praėjo veneri metai. Ir taip visada skaičiuojama. Senovės lietuviai N. metus švęsdavo su įvairiais papročiais, būrimais, linkėdami vieni kitiems geresnės sėkmės, laimės. Dalis tų papročių yra užsilikusių ir iki mūsų dabartinių laikų. N. metai yra linksma šventė. Žmonės susirenka, pramogauja ir smagiai leidžia laiką. Amerikoje yra įprasti šaudymai, raketų leidimai. Štai keletas senovinių papročių:

Naujų metų dieną žmonės stengiasi vienas kitam už akių užbėgti, greičiau apsiruošti, kad per visus metus būtų visur pirmas.

N. metų rytą du vyrai suneria rankas, padaro vadinamąją „kumelę" ir vaikščioja po kaimą. Į kurį kiemą įeina, ten prasideda „vakaruškos".

Pagal paprotį ir „Tėvynės žvaigždutė" linki savo skaitytojams ir bendradarbiams geriausios sėkmės visiems darbams: ar tai būtų asmeniški, ar Tėvynei skirti. Tegul Dievo Apvaizda rūpinasi visais mūsų tautiečiais, ypač dabar tėvynėje vargstančiais.

Redaktorius

GRAŽIOJI ŽVAIGŽDĖ
(Kalėdinė pasaka)
(Tęsinys)

— Karalių? — paklausė Marija. — Kokį karalių?

— Žydų karalių, — paaiškino trečiasis svečias. — Mesiją. Mes sekame Jo žvaigždę. Ateik prie lango, jau užtenkamai tamsu, parodysiu ir jums tą žvaigždę.

Svečias nuvedė mergaitę prie lango. Pirštu parodė nuostabiai šviesią žvaigždę, žibančią danguje virš Betliejaus. Tai buvo stebuklingas vaizdas, kokio Marija niekada nebuvo mačiusi. Tos žvaigždės šviesa pripildė Marijos sielą dideliu džiaugsmu.

— Niekuomet, niekuomet aš niekur nesu mačiusi tokio grožio! — susijaudinusi ištarė Marija.

Svečias šypsojosi. Sugrįžo atgal prie stalo ir padėjo ant stalo keletą auksinių pinigų, kaip atlyginimą už maistą ir gėrimą.

— Jau laikas mums keliauti, — pasakė mergaitei. — Tegul Dievas tave laimina, mano vaikeli! Neužmiršk ir toliau tobulinti tau duotą Dievo talentą! — tai pasakę karaliai apleido užeigą.

Marija, stovėdama prie lango, stebėjo, kaip jie užlipo ant kupranugarių ir iškeliavo į žvaigždės pusę. Staiga pajuto ant savo pečių ranką. Atsisuko, užpakalyje jos stovėjo mama.

— Jie sakė, kad ta žvaigždė yra naujai gimusio karaliaus, — Marija ištarė ilgesingai žiūrėdama į žvaigždę. — Jie sakė, kad Jis gimė Betliejuje. Mama, gal aš galiu nueiti į Betliejų? Aš noriu pamatyti naująjį karalių.

(Bus daugiau)

MŪSŲ ŠEIMOS KALĖDŲ TRADICIJOS

Mūsų šeima laikosi lietuviškų Kūčių tradicijų. Mes valgome dvylika patiekalų be mėsos, tik pridedam „shrimps". Mums visiems labai patinka pasidalinimas plotkelėmis ir sveikinimai.

Mes dažniausiai einame į savo parapiją 5 val. Kūčių Mišioms. Ten vaikai vaidina Jėzaus pasaką. Tada grįžtame namo valgyti Kūčių vakarienės. Mūsų šeima leidžia vaikams pasirinkti vieną dovaną dar prieš vakarienę ir ją atidaryti. Vaikams nusibosta labai ilgai laukti, kol vyresnieji baigia valgyti ir kalbėti.

Po vakarienės vaikai išdalina visiems dovanas, o mes jiems labai sistemingai atidarome. Visi stebi, kol kiekvienas asmuo atidaro savo dėžes, pradedant jauniausiu ir baigiant vyriausiu.

Kalėdų rytą vaikai pažadina tėvus ir visi mueina į apačią, kur atidaro Kalėdų Senio paliktas dovanas. Po to mes ruošiamės važiuoti pas mano tėtės šeimą.

Petras Metranga,
Lemonto Maironio lit. m-los 8 sk. mokinys. („'95 — mes dar gyvi")

GALVOSŪKIO NR. 41 ATSAKYMAS

Iš viso yra 8 sūriai.

GALVOSŪKIO NR. 42 ATSAKYMAS

Vyro galva sudaryta iš šių skaitlinių: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

GALVOSŪKIO NR. 43 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinėlį.

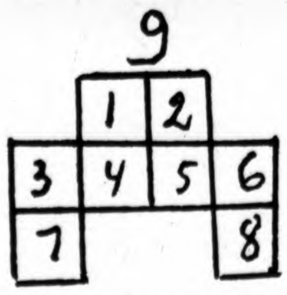

GALVOSŪKIO NR. 44 ATSAKYMAS

Žiūrėkite į lentelę su skaitlinėmis.

16	3	2	13
5	10	11	8
9	6	7	12
4	15	14	1

GALVOSŪKIO NR. 45 ATSAKYMAI

1. Amerikiečiai suvartoja 29% pasaulyje gaminamo benzino ir 33% elektros. **2.** Iki šiol buvo manyta, kad aukščiausias pasaulyje krioklys yra Venecueloje — Angel Fall, bet patirta, kad šį krioklį viršija Pietų Afrikos krioklys Tugela, kur upės vanduo krenta 8,606 pėdas (kingfischer's „1000 facts about the Earth", psl. 44, New York, 1992). **3.** Ploto atžvilgiu pasaulio penkios didžiausios valstybės yra šios: Rusija — 6,592,800 kv ml, Kanada — 3,851,790 kv ml, Kinija — 3,695,483 kv ml, JAV — 3,618,770 kv ml, Brazilija — 3,286,473 kv ml. **4.** Paukščiai visada stovi arba tupi atsisukę prieš vėją, bet pvz., karvės ir arkliai stovi vėjui atsukę savo užpakalį. **5.** Šilčiausia pasaulyje yra Persų įlanka, kur vasarą vandens temperatūra siekia 96°F arba 35,6° Celsijaus.

GALVOSŪKIS NR. 61

Sugalvokite patį mažiausią dviženklį skaičių, mažesnį už 50, kurį padauginus iš 2 ir prie daugmens pridėjus 2, gautume tą patį sugalvotą skaičių, tik atvirkščiai parašytą. Pvz., jei toks skaičius būtų 35, tai, atlikus nurodytus veiksmus, turėtume gauti 53. Tas pavyzdys netinka šio uždavinio sprendimui, tik paaiškinimas. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 62
(Žiūrėkite piešinėlį)

Amerikoje veikia Lietuvos vaikų globos draugija „Saulutė". Vienas tos draugijos vaikas, nemokėdamas dar gerai rašyti, pamatęs Kalėdų Senelio pašto dėžutę, priklijavo prie jos tokį laišką, kurį čia matote. Dėl aiškumo pakartoju laiško turinį, kurį teisingai parašykite: „Liemas Nelise, ut us vaso džiariebis raidskai danapgėmis kriskuns į Tulievą us vamisnėdolė aps gustinrutne čiukaivus" Saulutė (5 taškai)

SMULKIOJI TAUTOSAKA

Ankšti (maži) namai, bet visi savi.

Balsas tautos — balsas Dievo.

Blogas paukštis, kuris savo lizdą teršia.

Daina draugus gimdo, daina priešus tildo.

Darbu, triūsu spindi Lietuva mūsų.

Didvyrį pažinsi kovos lauke.

Didvyris miršta kartą, o bailys — tūkstantį kartų.

Gera paukšteliui rudenį išskristi, kad pavasarį vėl gali sugrįžti.

Gerai negerai — svetur ne namai.

Geriau būt biednam, bet laisvam.

Geriau į savo bakūžę susirietus, nekaip į svetimus rūmus stačiom eiti.

Geriau laisvėj alkti, negu vergijoj lėbauti (puotauti).

Geriau savoje šalyje elgetauti, negu svetimoje ponauti.

GALVOSŪKIS NR. 63
(Žiūrėkite piešinėlį)

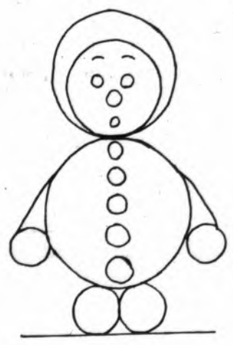

Vaikai iš apskritų sniego gniūžčių sugalvojo pastatyti ne įprastą sniego senį, bet sniego berniuką. Parašykite, kiek apskritų sniego gniūžčių jie sunaudojo to sniego berniuko pastatymui? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 64

Štai uždavinys: Padėkite balto popieriaus lapą ant stalo prieš stovintį veidrodį. Ant popieriaus kraštų iš abiejų pusių padėkite po 3 storesnes knygas. Ant knygų viršaus uždėkite storo popieriaus gabalą (cardboard), padarydami lyg ir tiltą. Dabar atsisėskite prieš veidrodį, paimkite pieštuką ir pakiškite ranką po tuo „tilteliu" ir žiūrėdami į veidrodį, pieškite ant popieriaus trikampį. Pakartoju, negalima žiūrėti į popierių tiesiogiai, bet tik į veidrodžio atspindį. Galite nupiešti to aprašymo piešinėlį ir nupieštą trikampį atskirai. Nieko netaisykite, koks išeis trikampis, tokio piešinėlį atsiųskite. Už tai (5 taškai).

GALVOSŪKIS NR. 65

Vyresnieji sprendėjai, naudodamiesi informacijos šaltiniais, atsakykite į šiuos klausimus: **1.** Kur yra giliausias pasaulio ežeras? **2.** Kaip atsiranda perkūnijos (griaustinio) griausmo garsas? **3.** Ant kiek salelių yra pastatytas Venecijos (Venice) miestas Italijoje? **4.** Žemės ploto atžvilgiu, kuri didesnė: Australija ar Europa? **5.** Kuriuo greičiu Žemės planeta skrieja erdve? Visi teisingai ir išsamiai atsakę į visus klausimus, gaus 10 taškų, o už trumpus ir apytikrius atsakymus gaus tik 5 taškus.

Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis